ISSN 1427-809X

WIADOMOŚCI UCZELNIANE

POLITECHNIKA OPOLSKA
styczeń 2002 Nr 5(101)

Fot. Sławoj Dubiel

Fot. Waldemar Szweda

Finał projektu w programie Leonardo da Vinci na Wydziale Mechanicznym

Paweł Czerepok – w grupie najpopularniejszych trenerów Śląska Opolskiego

Studenci roku 2001 – uroczystość na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji

Oferta stypendialna FNP

Drugi jeździec Apokalipsy – cz. II

Przygotowania do XII Dni Elektryki

Zakątki Opolszczyzny

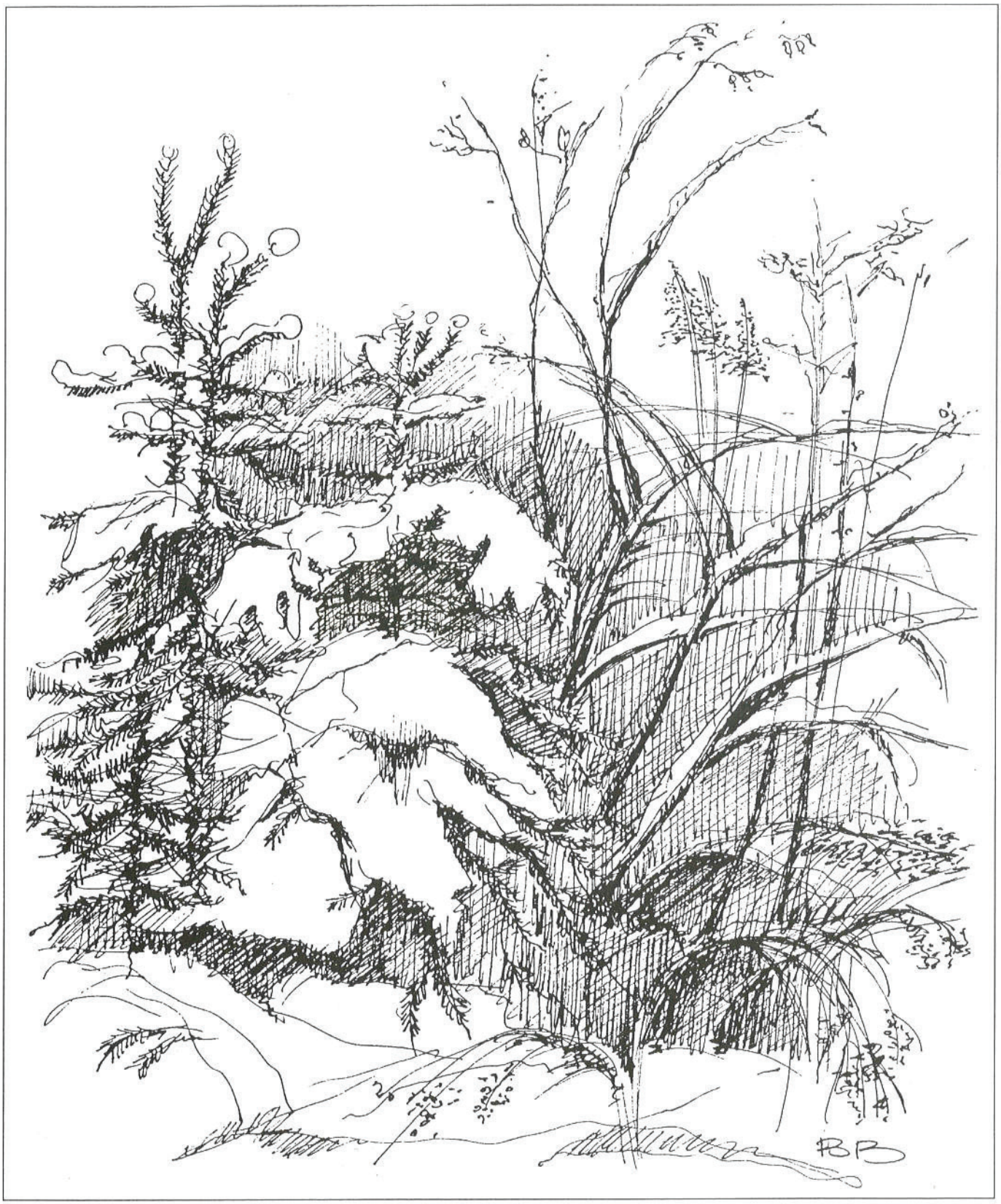

Impresja zimowa
Rysowała mgr inż. arch. Bożena Banek,
Katedra Podstaw Projektowania Budowlanego WB

Pierwsza umowa licencyjna na sprzedaż oprogramowania

Z prof. dr. hab. inż. Jerzym Wróblewskim z Katedry Elektroenergetyki WEiA rozmawia Krystyna Duda

– Podpisał Pan Profesor umowę licencyjną na sprzedaż oprogramowania służącego do lokalizacji zwarć w liniach wysokiego napięcia, w skali uczelni jest to pierwsze tego rodzaju osiągnięcie, proszę przedstawić szerzej, co kryje się pod określeniem – pakiet Alfa.

– Pakiet Alfa to zestaw specjalizowanych programów komputerowych, umożliwiający kompleksową analizę zarejestrowanych przebiegów prądów i napięć oraz działania automatyki zabezpieczeniowej w stacjach transformatorowo-rozdzielczych wysokiego napięcia podczas zakłóceń zwarciowych występujących na liniach elektroenergetycznych 110 kV, 220 kV i 400 kV połączonych z tymi stacjami.

– Zintegrowany pakiet identyfikacji Alfa mieści się w kręgu Pana działalności naukowej, która teraz znajdzie zastosowanie praktyczne, jak szerokie będzie wykorzystanie tego oprogramowania?

– W ostatnich latach komputeryzacja stacji wysokiego napięcia koncentruje się na wyposażaniu ich w nowoczesne rejestratory przebiegów zakłóceń zwarciowych, których oprogramowanie umożliwia, oprócz wizualizacji tych przebiegów oraz identyfikacji wybranych parametrów zwarciowych, wyznaczanie odległości od stacji do miejsca zwarcia na linii – czyli lokalizację miejsca zwarcia. Krajowy system elektroenergetyczny to między innymi dziesiątki stacji i linii wysokiego napięcia o długości kilku tysięcy kilometrów. W praktyce zawsze szczególny problem stanowi możliwie jak najdokładniejsza lokalizacja występujących zwarć w długich, liczących dziesiątki i setki kilometrów, liniach najwyższych napięć. Stosowane dotychczas metody umożliwiają lokalizację ze stosunkowo niską dokładnością – od kilku do kilkunastu procent w odniesieniu do całej długości linii. Im lokalizacja zwarć jest dokładniejsza, tym krótszy okres czasu potrzebny jest specjalistycznym ekipom na dotarcie do miejsca uszkodzenia linii, naprawy linii i ponownego włączenia jej do normalnej eksploatacji. Pakiet Alfa zawiera oprogramowanie zapewniające lokalizację zwarć na liniach wysokiego napięcia ze znacznie wyższą dokładnością niż stosowane dotychczas programy lokalizacji. Tu tkwi więc jego wartość i znaczenie w praktyce.

– Jakie korzyści przyniesie uczelni czy wydziałowi sprzedaż pakietu?

– Każde nowe rozwiązanie przynosi zwykle korzyści. Jedne są wymierne, przekładające się na konkretne materialne dobra, inne – jak w przypadku pakietu Alfa – niesie więcej korzyści niewymiernych. Pożytek płynący z tego nowatorskiego rozwiązania przejawia się przede wszystkim poprzez włączenie się do nurtu rozpowszechniania nowych technologii w przemyśle drogą sprzedaży licencji na oprogramowanie komputerowe. Dodam, że nurt ten nabiera coraz większego znaczenia. Trudno nie dostrzec także wkładu w rozwój w komputeryzacji elektroenergetyki krajowej i zagranicznej.

– Z jaką firmą zespół kierowany przez Pana Profesora, współpracował w zakresie sprzedaży wyników swoich badań?

– Badania nad optymalizacją metod i środków lokalizacji zwarć w liniach wysokiego napięcia prowadzę od wielu lat. W ostatnich latach szczególną uwagę zwróciłem na nowe możliwości, jakie dają techniki wywodzące się ze sztucznej inteligencji, szczególnie systemów ekspertowych i sieci neuronowych.

W praktyce zawsze szczególny problem stanowi możliwie jak najdokładniejsza lokalizacja występujących zwarć w długich, liczących dziesiątki i setki kilometrów, liniach najwyższych napięć. Stosowane dotychczas metody umożliwiają lokalizację ze stosunkowo niską dokładnością – od kilku do kilkunastu procent w odniesieniu do całej długości linii.

Przechodząc do fazy budowy oprogramowania utworzyłem zespół, w skład którego wchodzi mgr inż. Andrzej Włóczyk – specjalista z zakresu elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej oraz mgr inż. Krzysztof Mainka – specjalista z zakresu zastosowań informatyki w automatyce zabezpieczeniowej. Uzyskane wyniki pozwoliły na nawiązanie, przed dwoma laty bezpośredniej współpracy z firmą QUESTPOL. Firma ta ma bogate doświadczenie w projektowaniu, budowie i wdrożeniach stacyjnych, a także komputerowych systemów rejestracji przebiegów zakłóceń zwarciowych w liniach wysokiego napięcia. Z praktycznego punktu widzenia pakiet Alfa stanowi istotny komponent oprogramowania zwiększający walory użytkowe nowej generacji rejestratorów produkowanych przez firmę QUESTPOL.

– Katedra Elektroenergetyki posiada zapewne wysokiej klasy stanowiska badawcze, które pozwoliły na opracowanie specjalistycznego oprogramowania, czy sprzedaż pakietu Alfa stanowi już finał tego etapu pracy, a może przygotowywany jest już kolejny?

– Jedną z ważniejszych cech charakteryzujących warunki pracy w Katedrze Elektroenergetyki jest swoboda w doborze tematyki badawczej i sposobów realizacji badań naukowych. Przykładem

Ciąg dalszy na stronie 5

Z prac Senatu

Otwierając 12 grudnia 2001 r. dziewiętnaste w kadencji posiedzenie Senatu rektor – prof. **P. Wach** przedstawił porządek obrad, do którego nie wniesiono zastrzeżeń:

1. Sprawy osobowe:
   - wybór przewodniczącego Uczelnianej Komisji Wyborczej.
2. Sprawy naukowe:
   - wyrażenie zgody na zawarcie umowy o współpracy pomiędzy PO a Moskiewskim Państwowym Uniwersytetem Technicznym Stankin w Moskwie (Rosja),
   - wyrażenie zgody na zawarcie umowy o współpracy pomiędzy PO a Lwowskim Uniwersytetem Medycznym im. Danyla Halickiego we Lwowie (Ukraina).
3. Przedstawienie projektu strategicznych celów Politechniki Opolskiej.
4. Sprawy dydaktyczne:
   - uchwalenie nowych zasad rekrutacji na I rok studiów w r. a. 2002/2003,
   - uchwalenie zmian w Regulaminie Studiów PO,
   - zaopiniowanie planów studiów inżynierskich dziennych i zaocznych na kierunku *elektronika i telekomunikacja* dla specjalności *elektroniczne systemy diagnostyczne,*
   - zaopiniowanie zmian w planach studiów dziennych licencjackich na kierunku *fizjoterapia,*
   - zaopiniowanie zmian w planach studiów dziennych magisterskich na kierunku *inżynieria środowiska*.
5. Komunikaty, zapytania i wolne wnioski.
6. Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Senatu PO w dniu 14 listopada br.

Realizując przyjęty porządek obrad Senat Politechniki Opolskiej;

- na podstawie wyników głosowania, zgodnie z § 2 pkt. 2 Regulaminu wyborczego Statutu PO zatwierdził na przewodniczącego Uczelnianej Komisji Wyborczej – prof. dra hab. **Tadeusza Góreckiego.** Nowo powołany przewodniczący przedstawi na kolejnym posiedzeniu proponowany skład Uczelnianej Komisji Wyborczej,
- wyraził zgodę na zawarcie przez rektora umowy o współpracy pomiędzy Politechniką Opolską a Moskiewskim Państwowym Uniwersytetem Technicznym STANKIN w Moskwie (Rosja),
- wyraził zgodę na zawarcie przez rektora umowy o współpracy pomiędzy Politechniką Opolską a Lwowskim Uniwersytetem Medycznym im. Danyla Halickiego we Lwowie (Ukraina).

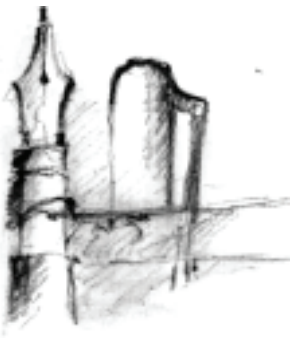

- Rektor zapoznał Senat z projektem *Strategicznych celów Politechniki Opolskiej do roku 2025* i zachęcił dziekanów o zgłaszanie, w formie pisemnej, uwag i uzupełnień do przedstawionego projektu. Zapowiedział konieczność przedyskutowania perspektyw rozwojowych uczelni, które zostałyby zaakceptowane przez Senat i środowisko naukowe PO.
- uchwalił nowe zasady rekrutacji na I rok studiów w Politechnice Opolskiej w roku akademickim 2002/2003 na wszystkie kierunki i rodzaje studiów i anulował uchwałę Senatu PO z dnia 16 maja 2001 r. w sprawie zasad rekrutacji na I rok studiów w roku akademickim 2002/2003.
- uchwalił zmianę w Regulaminie studiów w Politechnice Opolskiej.

Następnie:

- na wniosek Rady WWFiF pozytywnie zaopiniował zmiany w planach studiów dziennych licencjackich na kierunku *fizjoterapia* od roku akademickiego 2001/2002:
- II rok studiów, sem. IV – wprowadza się przedmiot *pomiary i sterowanie* w wymiarze 2 W i 1 S.
- na wniosek Rady WM pozytywnie zaopinował zmiany w planach studiów dziennych magisterskich na kierunku *inżynieria środowiska* na *specjalności procesy i urządzenia inżynierii środowiska* od roku akademickiego 2001/2002:
  a) usunięcie przedmiotu *procesy dyfuzyjne* w wymiarze 2 W^E i 1 Ćw.,
  b) w przedmiocie *wybrane działy inżynierii* procesowej zwiększenie godzin o 1 Ćw.

Ponadto rektor pogratulował:

- prof**. Robertowi Rauzińskiemu** otrzymania nagrody Żar Serca za życzliwość dla studentów, przyznaną przez Ośrodek Formacji i Kultury *Xaverianum*,
- prorektorowi ds. nauki, prof. **Jerzemu Skubisowi** przyznania nagrody marszałka województwa opolskiego za szczególne osiągnięcia w dziedzinie rozwoju i upowszechniania edukacji tj. za wkład i za zaangażowanie w uruchomienie nowych, atrakcyjnych kierunków kształcenia w PO.

Ponadto rektor P. Wach poinformował Senat o odbytych spotkaniach i o prowadzonych rozmowach z dyrektorem ▶

Z KALENDARZA REKTORÓW

■ Rektor, prof. **Piotr Wach** wziął udział w uroczystości wręczenia dyplomów ukończenia studiów absolwentom Wydziału Mechanicznego, która odbyła się 13 grudnia 2001 r.

■ 18 grudnia 2001r. rektor uczestniczył w kolejnym posiedzeniu Regionalnej Konferencji Rektorów Uczelni Akademickich, które tym razem odbyło się w Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu.

■ Nazajutrz rektor P. Wach na zaproszenie ministra edukacji narodowej i sportu – pani **Krystyny Łybackiej** uczestniczył w spotkaniu poświęconym omówieniu aktualnych problemów szkolnictwa wyższego oraz zamierzeń ministerstwa na najbliższy okres.

■ 20 grudnia 2001 r. na zaproszenie rektora Uniwersytetu Wrocławskiego, prof. R. Gellesa w Wyższym Metropolitarnym Seminarium Duchownym obradowało Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola, w którym uczestniczył rektor P. Wach.

■ W dniu 10 stycznia 2002 r. prorektor ds. nauki – prof. dr hab. inż. **Jerzy Skubis** wraz z prorektorem ds. studenckich, prof. **Grzegorzem Gasiakiem** uczestniczył w uroczystym spotkaniu ze „studentami roku 2001" , które odbyło się na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji.

■ Prorektor J. Skubis reprezentował Politechnikę Opolską w uroczystości nadania tytułu doktora honoris causa J. Em. Kard. Karlowi Lehmannowi oraz J. Em. Kard. Miloslavowi Vlkowi. Uroczystość miała miejsce w auli Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego w Opolu przy ul. Drzymały 1.

■ W dniu 25 stycznia br. oraz w dniach od 4 do 8 lutego br. prorektor ds. nauki uczestniczył na wszystkich wydziałach politechniki i w Instytucie Matematyki, Fizyki i Chemii w seminariach na temat odbioru prac własnych i statutowych za rok 2001.

E. Czaja, U. Mazur

Instytutu Mineralnych Materiałów Budowlanych w Opolu – doc. dr inż. Jerzym Dudą poświęconych omówieniu dalszej współpracy z Politechniką Opolską i o planowanych, wspólnych inicjatywach w zakresie organizacyjnym, kadrowym i naukowym. Zachęcił dziekanów do podjęcia wspólnych inicjatyw z opolskim IMMB.

Dziekan WEiA – prof. **R. Rojek** powiadomił Senat, że wydział jest w trakcie opracowywania samooceny zgłoszonych do akredytacji kierunków studiów: *elektrotechnika* oraz *informatyka*. Dla tygodnika Polityka opracowującego ranking kierunków studiów na kierunku *informatyka* przeprowadzona została ankieta wśród studentów WEiA, której wyniki będą opublikowane w lutym 2002 r.

Na zakończenie pierwszej merytorycznej części posiedzenia Senatu zatwierdzony został protokół z posiedzenia w dniu 14 listopada 2001 roku.

Po krótkiej przerwie senatorowie i kierownicy jednostek administracyjnych Uczelni na zaproszenie rektora wzięli udział w spotkaniu świątecznym, w czasie którego rektor złożył świąteczne i noworoczne życzenia adresowane do wszystkich pracowników Politechniki Opolskiej.

mgr Urszula MAZUR,
sekretarz rektora

Ciąg dalszy ze strony 3

tego jest właśnie opracowanie pakietu Alfa. Wykorzystanie własnych, autorskich programów komputerowych do symulacji i analizy przebiegów zwarciowych w liniach elektroenergetycznych nie niosło za sobą potrzeby zakupu lub budowy kosztownych stanowisk badawczych. Zasadnicza koncentracja prac dotyczyła badań teoretycznych i prac eksperymentalnych na symulatorach komputerowych. Niewielkie koszty materialne przy opracowywaniu pakietu Alfa są jego dodatkową zaletą.

Obecna forma pakietu Alfa nie wykorzystuje oczywiście wszystkich możliwości analizy sygnałów zwarciowych. Dopiero eksploatacja w przemyśle pozwoli na krytyczną ocenę i wskaże nowe kierunki badań. Prace z zakresu kompleksowej analizy zakłóceń zwarciowych będą nadal rozwijane.

– W jaki sposób, poza oczywiście materialnym wyrazem sprzedaży oprogramowania można wykorzystać to osiągnięcie, mam na myśli rezultaty naukowe.

– Z oczywistych względów niektóre badania oraz ich wyniki związane bezpośrednio z pakietem Alfa nie będą publikowane, to wynika z warunków poufności zawartych w umowie licencyjnej. Planowane natomiast są publikacje wykorzystujące jako nową bazę wiedzy dla lepszego rozpoznawania procesów zakłóceń zwarciowych uwzględniających w coraz większym stopniu elementy nieliniowości i niejednorodności. W przygotowaniu znajdują się również prace dotyczące systemów sztucznej inteligencji w elektroenergetycznej automatyce zabezpieczeniowej.

– Dziękuję za rozmowę.

Dziękuję Panu Andrzejowi Włóczykowi za pomoc w przygotowaniu wywiadu.

STUDENCI ROKU 2001

Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji uhonorował swoich najlepszych studentów. *Chcieliśmy wyróżnić tych spośród naszych studentów, którzy w minionym roku wykazali się największą przedsiębiorczością , a to oznacza, że zrobili coś więcej niż tylko uczęszczanie na zajęcia i zaliczanie kolejnych przedmiotów* – tymi słowami pani dziekan **Agata Zagórowska** rozpoczęła uroczystość zorganizowaną na wydziale 10 stycznia br. z udziałem prorektora ds. nauki, prof. **Jerzego Skubisa** i prorektora ds. studenckich, prof**. Grzegorza Gasiaka**.

Władze dziekańskie inicjując uroczystość wytypowali trzy grupy studentów zasługujących na wyróżnienie. W pierwszej znaleźli się ci, którzy nie przerywając studiów na Politechnice Opolskiej zdecydowali się sięgnąć po tzw. dyplom podwójnej kompetencji i mają za sobą rok edukacji na IUT de Saint Denis, Université Paris Nord. Rozpoczęta przed czterema laty współpraca między profesorami paryskiej uczelni i opolskiej politechniki zaowocowała wyjazdem na studia do Francji grupy studentów WZiIP, którzy otrzymali już francuski państwowy certyfikat – DUT (Diplôme Univeritaire de Technologie) uzyskując również możliwość kontynuacji nauki i zdobycia dyplomu MBA (Master of Bussines Administration).

Drugą grupę wyróżnionych stanowią studenci, którzy zakończyli semestr lub rok studiów na renomowanych uniwersytetach europejskich w ramach programu Socrates/Erasmus. Warto podkreślić, że Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji jako jedyny na PO uczestniczy w 5. Programie Ramowym, a spośród wszystkich polskich wyższych uczelni zaledwie połowa skorzystała z tej niebywałej przepustki do Unii Europejskiej jak 5.PR nazwał koordynator ds. programów unijnych **Janusz Fijak**.

Program Socrates/Erasmus jest szansą na realizację własnych ambicji zawodowych i naukowych – dodał.

Trzecią grupę uhonorowanych stanowią studenci *zarządzania i marketingu* grający w składzie zwycięskiej drużyny siatkarzy, którzy w ubiegłym roku sięgnęli po największy awans w sporcie akademickim i wywalczyli miejsce w I lidze. Co dobitnie akcentowała pani dziekan, poza koszulkami z nazwą wydziału nie mogli liczyć na żadną inną pomoc. Poza życzliwością! *Studiowanie poza wydziałem sportowym i osiągnięcie sukcesu sportowego wymaga wzmożonej pracy i wiele samozaparcia i tym bardziej wymaga uznania i podziwu* – dodała pani dziekan.

Spośród wyróżnionych studentów dwie osoby zostały szczególnie docenione. Są to **Karina Zawada**, aktualna przewodnicząca samorządu studenckiego mająca za sobą pobyt w zagranicznej uczelni oraz stypendium Ministra Edukacji Narodowej za wybitne osiągnięcia w nauce. Miano najbardziej wszechstronnego studenta otrzymał **Wojciech Skubis**, gdyż w ostatnim roku nauki uzyskał francuski DUT, odbył staż na szkockiej uczelni i wygrał konkurs na pracownika w znanej firmie doradczej Andersen.

Wszyscy wyróżnieni studenci otrzymali poza serdecznymi gratulacjami wieczne pióro z pamiątkowym napisem oraz album o Politechnice Opolskiej.

Zarówno pani dziekan, jak i rektorzy w swoich wystąpieniach podkreślali znaczenie aktywności młodych ludzi. *Kształtowanie elit jest największym posłannictwem każdej uczelni i wy tworzyć będziecie te elity* – mówił prorektor J. Skubis.

Zabierający głos studenci mówili niezwykle ciepło o atmosferze panującej na wydziale, o życzliwym stosunku pracowników do studentów i ogromnych możliwościach jakie przed studiującymi stwarzają władze dziekańskie i rektorskie. Studenci znający realia innych polskich uczelni zgodnie stwierdzili, że po pierwsze studiując w Opolu nie trzeba mieć żadnych kom-

pleksów w stosunku do uczelni w wielkich ośrodkach, a warunki i możliwości, jakie stoją przed studentem politechniki są niejednokrotnie znacznie lepsze niż w renomowanych uczelniach.

Słowa uznania i serdeczne gratulacje pod adresem wyróżnionych studentów oraz pamiątkowe zdjęcie zamknęło uroczystość, a jej bohaterowie udali się do swoich codziennych zajęć.

Do gratulacji dołącza się także redakcja WU.

Studenci roku 2001 na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji:

Karina Zawada – stypendystka MEN.

Andrzej Adamek, Katarzyna Bil, Piotr Korecki, Marcin Łukaszyński, Joanna Miłaszewicz, Agnieszka Momro, Przemysław Głogowski, Łukasz Dymek, Joanna Bartkowik, Karolina Kujawska, Anna Kozołub, Małgorzata Gołąbek, Beata Hejmrot, Agnieszka Kolanko, Wojciech Skubis – uczestnicy studiów typu MBA.

Sebastian Bednaszyński, Jakub Michalak, Michał Wrona, Karina Zawada, Małgorzata Ostrowska, Anna Olewicz, Aleksandra Duda, Wojciech Stankiewicz, Wojciech Skubis, Beata Proszkowiec, Paweł Kukułka, Liliana Pękala, Agnieszka Momro, Klaudia Gajda, Magdalena Urbańska, Aleksandra Witczak, Piotr Kowalski – uczestnicy programu Socrates-Erasmus.

Jakub Michalak, Przemysław Morzydusza, Krzysztof Piotruk, Mirosław Mrozek, Przemysław Żabicki, Adrian Mirek, Miłosz Kwiecień, Paweł Kadłubowski, Zbigniew Prokopowicz – drużyna siatkarzy WZiIP.

kd

Opłatek opolskiego środowiska akademickiego

Do tradycji weszły już coroczne spotkania środowiska akademickiego na spotkaniu opłatkowym, na które zaprasza ks. arcybiskup **Alfons Nossol**. Wzorem lat ubiegłych odbyło się ono w auli Wydziału Teologicznego przy ul. kard. Kominka, w tym roku w dniu 9 stycznia. Spotkanie prowadził gospodarz ks. prof. **Helmut Sobeczko**. Po występie chóru Uniwersytetu Opolskiego pod dy-

Ciąg dalszy na stronie 8

Mistrzowie Opolszczyzny

Czytelnicy Nowej Trybuny Opolskiej w dorocznym plebiscycie wybrali najpopularniejszych sportowców i trenerów roku 2001.

Wśród laureatów na czwartym miejscu znalazł się **Paweł Czerepok**, trener zespołu siatkarzy AZS i prodziekan ds. organizacyjnych Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii, na którego swój głos oddało 11087 osób. P. Czerepok od lat trenujący siatkarzy akademików potrafił w ostatnim czasie tak poprowadzić zespół, że najpierw wygrał on drugoligowe rozgrywki i po raz pierwszy w historii klubu awansowali do I ligi. (patrz WU maj 2001).

28 grudnia 2001 r. w Hotelu Centralnym w Kędzierzynie-Koźlu na dorocznym balu sportowca odbył się finał 36. Plebiscytu NTO i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego. Wybrani głosami czytelników najpopularniejsi sportowcy i trenerzy odbierali nagrody i gratulacje. W gronie wyróżnionych nie zabrakło także sportowców-studentów naszej Uczelni. Na 7 miejscu z 17369 głosami jest studentka fizjoterapii **Jolanta Wojnarowicz** (dżudo), na 11. i 12. miejscu znaleźli się **Grzegorz Kleszcz** – podnoszenie ciężarów (12679 głosów) i siatkarz **Zbigniew Rektor** (12356 głosów), a na 15. miejscu z 10638 głosami uplasował się **Karol Bobowicz** uprawiający short-track. Pozostali studiują *wychowanie fizyczne*.

Laureatom plebiscytu – trenerowi i sportowcom redakcja *Wiadomości Uczelnianych* składa serdeczne gratulacje.

Paweł Czerepok

Jolanta Wojnarowicz

Zbigniew Rektor

Grzegorz Kleszcz

Informacja z biblioteki

Księgozbiór Biblioteki Politechniki Opolskiej wzbogacił się w ostatnich dniach o niezwykle cenny dar przekazany przez Jego Magnificencję Rektora prof. dr hab. inż. **Piotra Wacha**.

Księga *Dziesięciolecie Polski Niepodległej 1989–1999* pod redakcją Waldemara Kuczyńskiego, wzorowana na przedsięwzięciu z czasów II RP, w formie dokumentacyjno-publicystycznej opisuje dorobek pierwszej dekady III RP. Zawiera ona 6 działów, 25 rozdziałów, 415 artykułów, w tym 57 miniartykułów wyodrębnionych graficznie oraz 5180 ilustracji. Twórcom Księgi swe zasoby archiwalne udostępniło 177 urzędów i instytucji państwowych wszystkich szczebli.

Egzemplarz księgi, w której posiadaniu jest Biblioteka Główna Politechniki Opolskiej otrzymał numer 1295.

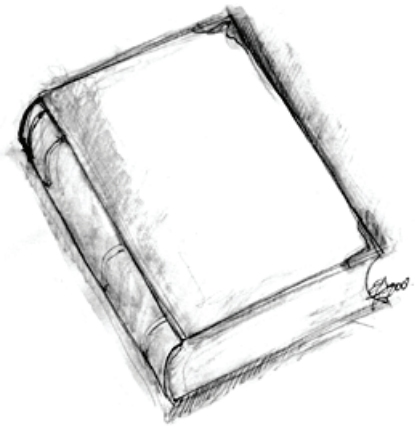

Ciąg dalszy ze strony 7

rekcją **Elżbiety Trylnik**, który uraczył słuchaczy wspaniałym wykonaniem kolęd, przyszła pora na wystąpienia szacownych gości.

W imieniu władz samorządowych wystąpił marszałek województwa, dr **Stanisław Jałowiecki** sam przez wiele lat związany z opolskim środowiskiem akademickim. O sprawach opolskiego uniwersytetu mówił jego rektor **Stanisław S. Nicieja,** akcentując przede wszystkim osiągnięcia, jakie stały się udziałem uczelni. Prof. **Piotr Wach** rektor Politechniki Opolskiej poza ciepłymi słowami życzeń adresowanymi do wszystkich członków akademickiej społeczności podkreślił wagę zmian jakie w ostatnich latach dokonały się nie tylko w opolskim środowisku, lecz i w całym kraju, zmian – co podkreślił – nie zawsze zauważanych i właściwie docenianych. Po wystąpieniach akademików przyszła pora na słowa arcybiskupa, uznanego oratora i wielkiego miłośnika nauki i kultury.

Po poświęceniu opłatków obecni na świątecznym wieczorze składali sobie życzenia na nowy rozpoczynający się właśnie rok. Warto dodać, że na akademickim opłatku nie zabrakło także przedstawicieli władz wojewódzkich – pani wicewojewody **Elżbiety Rutkowskiej** i miejskich – pani wiceprezydent **Haliny Żyły**. Życzeniom jak zwykle towarzyszyły dyskusje na temat aktualnych problemów regionu i kraju toczone jeszcze długo w kuluarach.

kd

Terminarz wydziałowych seminariów, związanych z rozliczeniem merytorycznym i finansowym prac własnych i statutowych za rok 2001

1. Wydział Elektrotechniki i Automatyki, **25 stycznia br.** (piątek), godz. 10.00, sala nr 308 w budynku „Lipsk".
2. Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji, **4 lutego br.** (poniedziałek), godz.11.00, sala nr 112 w budynku przy ul. L. Waryńskiego 4.
3. Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii, **5 lutego br**. (wtorek), godz. 9.00, sala nr 205 w budynku przy ul. Działkowej 4
4. Instytut Matematyki, Fizyki i Chemii, **6 lutego br**. (środa), godz. 9.00 w budynku przy ul. Luboszyckiej 5
5. Wydział Budownictwa, **7 lutego br.** (czwartek), godz. 10.00 w budynku przy ul. Katowickiej 48
6. Wydział Mechaniczny, **8 lutego br**. (piątek), godz. 10.00, sala nr 217 D w gmachu głównym.

Realizacja planu wydawniczego w roku 2001

Skrypty

WB

Skrypt 235, Abramek W.; Przykłady obliczeń elementów żelbetowych według normy PN-B-03264: 1999 cz. I Płyty i belki, wyd. II; 17,1; 350; 248*

WEiA

Skrypt 238 pod red. Krych J.; Laboratorium komputerowe z teorii obwodów; 12,6; 400; 184

Skrypt 236, Dąbrowska J., Kajura A., Szymeczek D.; Laboratorium urządzeń elektrycznych cz. I; 10,5; 280; 160

WM

Skrypt 237, Macha E.; Niezawodność maszyn.;7,8; 350; 116

Skrypt 240, Macha E.; Reliability of machines; 7,5; 150; 112

Skrypt 239, Partyka M.; Metodologia projektowania – wybrane zagadnienia projektowania technicznego; 14,0; 150; 208

Skrypt 241, Partyka M. Design methodology – some selected problems of engineering design; 13,5; 150; 200

Skrypt 242 pod red. Troniewski L.; Tablice do obliczeń procesowych wyd. IV; 26,6; 350; 400

Skrypt 243 pod red. Knosala R.; Laboratorium CAD-CAM; 27,2; 350; 408**

Studia i monografie

WB

Kubik J, Mraczny K.; Kompozyty warstwowe z tworzyw odpadowych; 9,2; 300; 138**

WEiA

SiM z. 126 Sadecki J.; Algorytmy równoległe optymalizacji i badania ich efektywności; systemy równoległe z rozproszoną pamięcią; 20,6; 210; 248

Ciąg dalszy na stronie 22

FUNDACJA NA RZECZ NAUKI POLSKIEJ

Program pomocy nauce w 2002 r.

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej, rozpoczynająca właśnie drugie dziesięciolecie swojej działalności, zamierza – pomimo trudnej sytuacji finansowej, w jakiej znalazła się wskutek wyroku NSA - przeznaczyć na wspieranie nauki w 2002 roku kwotę **22 mln zł**.

Na rok 2002 Fundacja zaplanowała aż 9 programów stypendialnych, z tego siedem adresowanych do naukowców polskich i dwa – do współpracujących z nimi naukowców zagranicznych.

Są wśród nich dwie całkowicie nowe propozycje stypendialne, a mianowicie: **Krajowe stypendia wyjazdowe** oraz **Stypendia na kwerendy za granicą.**

W ramach kontynuowanych przez Fundację programów wieloletnich będzie się można w 2002 r. ubiegać np. o środki na modernizację laboratoriów naukowych (program MILAB), o środki na dofinansowanie prac przygotowujących wdrożenie nowych technologii (program TECHNE), czy też na opublikowanie monografii z zakresu nauk humanistycznych i społecznych w prestiżowej serii *Monografie FNP*. Istnieje ponadto możliwość uzyskania przez zespoły naukowe wsparcia finansowego w przypadkach wymagających doraźnej pomocy interwencyjnej (program SUBIN).

Warto też zwrócić uwagę, że pragnąc jak najlepiej dostosować zasady konkursów do potrzeb i oczekiwań środowiska naukowego, Fundacja wprowadziła w niektórych programach wieloletnich modyfikacje regulaminowe.

Poniżej zamieszczamy skrócony przegląd tegorocznych propozycji programowych Fundacji, zaś pełna wersja jej programu działania na rok 2002 dostępna jest w postaci broszurki w biurze FNP lub jako plik pdf na stronie internetowej FNP: www.fnp.org.pl

Program FNP na rok 2002
Nagrody i stypendia

Nagroda FNP

Coroczne nagrody Fundacji dla polskich uczonych za wybitne dokonania naukowe, uzyskane lub potwierdzone w okresie czterech lat poprzedzających datę zgłoszenia do konkursu, przyznawane są w następujących dziedzinach:

- nauki humanistyczne i społeczne,
- nauki przyrodnicze i medyczne,
- nauki ścisłe,
- nauki techniczne.

Kandydatów do Nagrody FNP - zgodnie z jej nowym regulaminem - mają prawo zgłaszać:

- zaproszeni przez Radę Fundacji wybitni przedstawiciele nauki,
- dotychczasowi laureaci Nagrody FNP,
- we własnym imieniu grupa dziesięciu pracowników naukowych, nie pochodzących z jednej rady naukowej,
- stowarzyszenia naukowe o zasięgu krajowym, reprezentowane przez zarządy główne.

W 2001 r. wysokość nagrody wynosiła 60 tys. zł (zwolnionych od podatku dochodowego).

Termin zgłaszania kandydatur do Nagrody FNP upływa 31 marca.

Informacje o warunkach, jakie powinny spełniać wnioski, znajdują się na stronie internetowej FNP, można je też uzyskać u koordynatora programu, p. Ewy Śliwowskiej, tel. 845 95 25, e-mail: ewa.sliwowska@fnp.org.pl.

Subsydia profesorskie (2002 r. – nauki humanistyczne)

Od roku 1998 realizowany jest program wspierania wybitnych uczonych poprzez przyznawanie im trzyletnich subsydiów, których celem jest albo intensyfikowanie już prowadzonych prac, albo umożliwienie podejmowania nowych kierunków badań.

Program adresowany jest do aktywnie działających naukowo osób, których dotychczasowy dorobek stanowi rękojmię właściwego wykorzystania środków i które potrafią skutecznie łączyć pracę naukową z kształceniem młodej kadry. Począwszy od obecnej tury programu z udziału w nim wyłączeni są:

- uczeni piastujący stanowiska rektorów lub prorektorów, a także dyrektorów instytutów naukowych,
- osoby w wieku ponad 60 lat.

Subsydia przyznawane są na drodze zamkniętego konkursu, obejmującego co rok inny obszar nauki. W roku 2002 są nim nauki humanistyczne. Kandydatów zgłasza powołana przez Fundację grupa wybitnych uczonych, uznawanych za autorytety w danej dziedzinie. Wybrani przez Fundację kandydaci, którzy przyjmą jej zaproszenie do udziału w konkursie, przedstawić powinni informację o swoich zamierzeniach naukowych wraz z projektem wykorzystania subsydiów.

Laureatów wyłania Zarząd Fundacji posiłkując się opiniami ekspertów. Przewiduje się przyznanie do 15 trzyletnich subsydiów, każde w łącznej wysokości 240 tys. zł (80 tys. zł rocznie).

Informacje o programie można uzyskać na stronie internetowej FNP oraz u koordynatora programu, p. Ryszarda Wieczorka, tel. 845 95 15, e-mail: ryszard.wieczorek@fnp.org.pl.

Polskie Honorowe Stypendium Naukowe im. Aleksandra von Humboldta

Stypendium to przyznawane jest przez FNP wybitnym uczonym niemieckim i stanowi odpowiednik Humboldt-Forschungspreise, którą uczonym zagranicznym, w tym także polskim, przyznaje niemiecka Fundacja Aleksandra von Humboldta.

Stypendium na pobyt naukowy w Polsce uzyskać mogą badacze różnych specjalności, w uznaniu ich dotychczasowych dokonań naukowych i ich wkładu w rozwój współpracy obu krajów. Nominacje uczonych niemieckich do stypendium powinni zgłaszać do Fundacji na rzecz Nauki Polskiej wyłącznie uczeni polscy lub polskie instytucje naukowe poprzez swoje rady naukowe lub rady wydziałów. Wnioskodawca zobowiązany jest zapewnić niemieckiemu laureatowi techniczne możliwości realizacji zamierzonego programu badawczego. Przyznawane na okres od 4 do 12 miesięcy stypendia można wykorzystywać w kilkumiesięcznych turach w ciągu kolejnych trzech lat.

Wysokość Polskiego Honorowego Stypendium Naukowego dla uczonych niemieckich w roku 2002 wyniesie 10 tys. zł miesięcznie.

Termin składania wniosków upływa 30 września.

Informacje o stypendium - na stronie internetowej FNP oraz u koordynatora programu, p. Krystyny Frąk, tel. 845 95 11, e-mail: krystyna.frak@fnp.org.pl.

Stypendia krajowe dla młodych naukowców

Stypendia te przeznaczone są dla młodych naukowców, którzy nie przekroczą w roku składania wniosku wieku 30 lat (lub 32 lat w przypadku kandydatów, którzy korzystali z urlopów wychowawczych) i są pracownikami lub doktorantami w krajowych szkołach wyższych, placówkach naukowych PAN lub w innych instytucjach, do których celów statutowych należy prowadzenie badań naukowych. Kandydaci muszą być obywatelami polskimi.

Podstawowym kryterium oceny kandydatów jest ich dorobek, udokumentowany publikacjami w uznanych periodykach naukowych.

Corocznie przyznaje się około 100 rocznych stypendiów, a począwszy od edycji w 2001 r. mogą one być przedłużone na rok następny po dokonaniu oceny rezultatów uzyskanych przez stypendystę w pierwszym roku.

Wnioski na odpowiednim formularzu, podpisane przez rektora uczelni lub dyrektora instytucji, składa placówka zatrudniająca lub kształcąca kandydata.

Wysokość rocznego stypendium, wypłacanego kwartalnie, w 2001 r. wynosiła 20 tys. zł.

Termin składania wniosków o stypendia FNP na rok 2003 upływa 31 października 2002 r.

Informacje o stypendiach krajowych dostępne są na stronie internetowej Fundacji oraz u koordynatora programu, p. Ewy Śliwowskiej, tel. 845 95 25, e-mail: ewa.sliwowska@fnp.org.pl.

Krajowe stypendia wyjazdowe

Jest to nowy program Fundacji, ustanowiony z myślą o wspieraniu rozwoju kadry naukowej poprzez umożliwienie młodym naukowcom kilkumiesięcznych wyjazdów badawczych do wiodących ośrodków naukowych w Polsce. Ma on sprzyjać zwiększaniu mobilności kadry naukowej, wymianie poglądów i pomysłów, nawiązywaniu współpracy pomiędzy różnymi ośrodkami badawczymi, ma też ułatwiać prowadzenie badań interdyscyplinarnych oraz sprzyjać lepszemu wykorzystaniu aparatury badawczej.

O krajowe stypendia wyjazdowe mogą ubiegać się osoby, które:

- posiadają stopień naukowy doktora;
- nie przekroczyły 35 roku życia (lub 37 lat w przypadku kandydatów, którzy korzystali z urlopów wychowawczych);
- są pracownikami w krajowej szkole wyższej, instytucie PAN lub w instytucji, do której celów statutowych należy prowadzenie badań naukowych;
- posiadają obywatelstwo polskie lub kartę stałego pobytu;
- podczas planowanego wyjazdu nie będą jednocześnie beneficjantami innych programów stypendialnych FNP.

Stypendium może być przyznane na okres od 1 do 3 miesięcy na pobyt w jednym lub - w uzasadnionych przypadkach - w kilku krajowych ośrodkach naukowych, znajdujących się w innej miejscowości niż ośrodek zatrudniający stypendystę.

Podstawę oceny kandydata stanowić będą: jego dorobek naukowy, realizowany projekt badawczy, uzasadniający celowość wyjazdu na stypendium oraz ranga wybranego na miejsce pobytu ośrodka naukowego.

Wysokość stypendium, którą ustala Zarząd FNP, zależy od miejsca i warunków odbywania stypendium i wyniesie w roku 2002 około 3500 zł miesięcznie.

Termin składania wniosków na krajowe stypendia wyjazdowe upływa 15 kwietnia.

Informacje o stypendiach wyjazdowych – na stronie internetowej Fundacji oraz u koordynatora programu, p. Ewy Śliwowskiej, tel. 845 95 25, e-mail: ewa.sliwowska@fnp.org.pl.

Stypendia zagraniczne dla młodych doktorów

Stypendia te przeznaczone są dla młodych doktorów, którzy nie przebywali po doktoracie na długoterminowych stażach zagranicznych, aby najlepszym spośród nich umożliwić wyjazdy do wiodących w świecie ośrodków naukowych.

Stypendium może być przyznane na okres od 6 do 12 miesięcy na pobyt w jednym lub – w uzasadnionych przypadkach – w kilku ośrodkach naukowych. Mogą się o nie ubiegać naukowcy (wyłącznie obywatele polscy), którzy w roku składania wniosku nie przekroczą wieku 35 lat (lub 37 lat w przypadku kandydatów, którzy korzystali z urlopów wychowawczych), mają stopień doktora i zatrudnieni są w krajowej szkole wyższej, instytucie PAN lub w innej instytucji, do której celów statutowych należy prowadzenie badań naukowych.

Kandydaci oceniani są na podstawie dotychczasowego dorobku naukowego oraz planu pracy, jaki chcieliby realizować za granicą. Istotnym kryterium przyznania stypendium jest ranga naukowa wybranego ośrodka.

Średnia wysokość stypendium odpowiada wysokości stypendiów typu *postdoc,* przyznawanych osobom o podobnych kwalifikacjach w wybranym przez kandydata ośrodku i wynosi od 2200 – 3000 euro miesięcznie, w zależności od miejsca odbywania stażu.

Poczynając od edycji konkursu w roku 2001 program został rozszerzony o możliwość ubiegania się po zakończeniu stypendium o grant wspomagający w wysokości do 40 tys. zł, który ma ułatwić młodym uczonym pełne wykorzystanie zdobytej dzięki stypendium wiedzy i umiejętności w dalszej pracy naukowej po powrocie do kraju.

Termin składania wniosków o stypendia zagraniczne upływa 15 marca.

Informacje o stypendiach - na stronie internetowej Fundacji oraz u koordynatora programu, p. Krystyny Frąk, tel. 845 95 11, e-mail: krystyna.frak@fnp.org.pl.

Stypendia na kwerendy za granicą

Od roku 2002 Fundacja rozpoczyna przyznawanie w drodze konkursu stypendiów na prowadzenie kwerend bibliotecznych i archiwalnych za granicą, służących realizacji oryginalnych prac badawczych.

O stypendia te mogą ubiegać się osoby (wyłącznie obywatele polscy), które:

- mają stopień naukowy doktora,
- są pracownikami w krajowej szkole wyższej, instytucie PAN lub w instytucji, do której celów statutowych należy prowadzenie badań naukowych.

Stypendium może być przyznane raz na 2 lata na okres od 1 do 3 miesięcy, na pobyt w jednej lub - w uzasadnionych przypadkach - w większej liczbie bibliotek lub archiwów za granicą. Wysokość stypendium ustalana jest każdorazowo przez Zarząd

Fundacji w zależności od miejsca realizacji stypendium, w maksymalnej wysokości 2200 euro miesięcznie.

Główne kryterium oceny wniosku to przedstawiony projekt badawczy, wymagający przeprowadzenia zagranicznej kwerendy, a także odpowiednio udokumentowany dorobek naukowy kandydata.

Termin składania wniosków upływa 15 września.

Szczegółowe informacje o stypendiach - na stronie internetowej Fundacji oraz u koordynatora programu, p. Krystyny Frąk, tel. 845 95 11, e-mail: krystyna.frak@fnp.org.pl

Polskie Stypendium Badawcze w Szkole Studiów Slawistycznych i Wschodnioeuropejskich Uniwersytetu Londyńskiego

Jest to stypendium ustanowione w 1994 r. przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej wspólnie ze School of Slavonic and East European Studies University College London (SSEES), umożliwiające polskim uczonym prowadzenie badań naukowych na uczelni londyńskiej w zakresie szeroko rozumianych studiów nad problematyką polską (Polish Studies).

Stypendium - przyznawane corocznie w drodze otwartego konkursu osobie ze stopniem doktora na dwunastomiesięczny pobyt - jest współfinansowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Wielkiej Brytanii i Fundację M. Grabowskiego. Dziedzinę badawczą w danym roku określają wspólnie sponsorzy. Wysokość stypendium jest nie mniejsza niż 2360 euro miesięcznie.

Program badawczy stypendium na rok 2002 oraz termin składania wniosków zostaną ogłoszone w witrynie internetowej Fundacji na początku roku.

Wnioski należy składać równocześnie w FNP i SSEES.

Informacje o stypendium - na stronie internetowej Fundacji oraz u koordynatora programu, p. Krystyny Frąk, tel. 845 95 11, e-mail: krystyna,frak@fnp.org.pl.

Stypendia konferencyjne

Celem tego programu jest umożliwienie polskim naukowcom udziału w zagranicznych kongresach, sympozjach i konferencjach naukowych. O stypendium mogą ubiegać się osoby, które zamierzają wygłosić na konferencji referat, komunikat, lub przedstawić plakat, jednocześnie zaś mają udokumentowany dorobek naukowy w dziedzinie odpowiadającej tematycznie konferencji. Muszą one być pracownikami lub doktorantami w krajowej szkole wyższej lub w instytucji, w której celach statutowych jest prowadzenie badań naukowych.

Stypendium przeznaczone jest wyłącznie dla obywateli polskich, w wieku do 40 lat, a może być wykorzystane na dofinansowanie kosztów podróży, opłat konferencyjnych, zakwaterowania bądź wyżywienia w czasie konferencji.

Procedurą konkursową związaną z przyznawaniem stypendiów konferencyjnych FNP zajmuje się Towarzystwo Naukowe Warszawskie.

Wnioski do programu w roku 2002 przyjmowane są w czterech terminach: **do 15 stycznia, do 15 kwietnia, do 15 czerwca i do 15 października**. Należy je składać w Towarzystwie Naukowym Warszawskim z dopiskiem "Stypendia konferencyjne FNP".

Informacje o stypendium oraz warunkach, jakie powinny spełniać wnioski, uzyskać można w Towarzystwie Naukowym Warszawskim, 00-330 Warszawa, Pałac Staszica, ul. Nowy Świat 72, pok. 6, tel/fax: (22) 657 27 18, e-mail: tnw@fnp.org.pl, lub na stronie internetowej Fundacji.

Stypendia dla naukowców z krajów Europy Środkowowschodniej

Ten program stypendialny, finansowany przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej, jest realizowany wspólnie z Fundacją Popierania Nauki-Kasą im. Józefa Mianowskiego. O stypendia Fundacji - na okres od 1 do 12 miesięcy - ubiegać się mogą naukowcy z zagranicy, głównie z krajów Europy Środkowowschodniej, zainteresowani prowadzeniem badań w polskich placówkach naukowych.

Wysokość stypendium odpowiada średniej pensji na analogicznym stanowisku w Polsce, powiększonej o koszty zakwaterowania. Konkurs stypendialny prowadzi Kasa im. Mianowskiego. Tam też należy składać wnioski **w terminie do 31 października**.

Szczegółowe informacje na temat stypendiów można uzyskać bezpośrednio w Kasie im. Mianowskiego, 00-330 Warszawa, Pałac Staszica, ul Nowy Świat 72, pokój 109, tel. 826 71 74, e-mail:kasa@mianowski.waw.pl.

Programy wieloletnie

Program TECHNE (rozwój nowych technologii, produktów i usług)

Celem programu**,** który zastąpił realizowane w poprzednich latach programy INCOME i TECHNO**,** jest dofinansowanie prowadzonych w instytucjach naukowych prac przedkomercyjnych nad zastosowaniem nowych technologii, produktów i usług.

Subwencjonowaniu podlegać mogą prace techniczne i zakupy niezbędnych elementów, związane z końcowymi etapami budowy lub uruchamiania nowych urządzeń technologicznych, prototypowych czy demonstracyjnych oraz prace związane z ich badaniem, wykonaniem serii próbnych, przeprowadzeniem półtechnicznych testów, czy też uzyskiwaniem atestów i zezwoleń, niezbędnych do wprowadzenia danego osiągnięcia na rynek.

Program nie uwzględnia wypłat honorariów ani finansowania wstępnych i projektowych etapów prac, kosztów uzyskiwania patentów, ani też rozbudowy bazy laboratoryjnej.

Przedmiotem oceny konkursowej będzie znaczenie i rynkowy potencjał osiągnięcia, stopień zaawansowania prowadzonych prac oraz dotychczasowe dokonania aplikującego zespołu.

Termin składania wniosków upływa 15 lutego.

Informacje o programie TECHNE oraz warunkach, jakie powinny spełniać wnioski - na stronie internetowej Fundacji oraz u koordynatora programu, p. Tadeusza Pacholika, tel. 845 95 10, e-mail: tadeusz.pacholik@fnp.org.pl.

Program MILAB (modernizacja infrastruktury laboratoriów i pracowni)

Pragnąc pomóc naukowcom w tworzeniu lepszych warunków do pracy poprzez poprawę infrastruktury laboratoriów i pracowni, Fundacja realizuje od 2001 r. kilkuletni program-konkurs, w ramach którego udzielane są subwencje na:

- końcowe etapy inwestycji budowlanych,
- modernizację i remonty budynków i pomieszczeń przeznaczonych dla pracy naukowej,
- przeprowadzki oraz wyposażenie techniczne i meblowe nowych lub zmodernizowanych pomieszczeń.

Instytucje naukowe mogą ubiegać się o jednorazowe subwencje na dofinansowanie lub sfinansowanie ściśle określonego celu inwestycyjnego. Program nie obejmuje zakupów aparatury laboratoryjnej ani sprzętu komputerowego. W roku 2001 średnia wysokość dofinansowania wynosiła ok. 300 tys. zł.

Przy rozstrzyganiu konkursu będą brane pod uwagę takie czynniki, jak znaczenie i jakość prac naukowych i rozwojowych prowadzonych w modernizowanych laboratoriach, stopień niezbędności danej inwestycji oraz walory techniczne proponowanego projektu.

Konkurs przebiegać będzie w dwóch etapach. **Wnioski wstępne należy składać do 31 stycznia.** Jednostki, które zakwalifikują się do drugiego etapu konkursu, będą proszone o przygotowanie załączników do wniosków w terminie 4 tygodni.

W konkursie mogą również wziąć udział te instytucje, które składały wnioski w roku 2001.

Szczegółowe informacje o programie - na stronie internetowej Fundacji oraz u koordynatora programu, p. Tadeusza Pacholika, tel. 845 95 10, e-mail: tadeusz.pacholik@fnp.org.pl.

Program MONOGRAFIE

Jest to stały konkurs na monografie z zakresu nauk humanistycznych i społecznych, na który nadsyłać można niepublikowane wcześniej prace polskich autorów, charakteryzujące się wysokim poziomem naukowym, odkrywczością założeń i wagą wyników, integralnością tematyki i formy, a także takim ujęciem tematu, by praca dostępna była nie tylko dla specjalistów.

Najlepsze prace publikowane są w serii *Monografie FNP*. Fundacja pokrywa koszty ich wydania oraz zapewnia autorom, laureatom konkursu, godziwe honorarium. W roku 2001 wynosiło ono 950 zł za arkusz autorski.

Prace należy składać w Fundacji w dwóch egzemplarzach, w dowolnym terminie.

Informacje o konkursie - w Internecie: http://www.fnp.org.pl/programy/wydaw.htm oraz u koordynatora programu, p. Elżbiety Boulangé-Niwińskiej, tel. 845 95 09, e-mail: elzbieta.niwinska@fnp.org.pl.

Program SUBIN

Poza realizowaniem wymienionych wyżej programów Fundacja wspiera też pewne inicjatywy czy inwestycje o istotnym znaczeniu dla nauki w Polsce, które wskutek szczególnych okoliczności wymagają szybkiej pomocy typu interwencyjnego.

Program ten nie dotyczy jednak:

- dofinansowywania działalności statutowej innych instytucji;
- finansowania projektów badawczych;
- organizowania seminariów, konferencji, szkół letnich i studenckich wypraw naukowych;
- publikowania wyników badań i materiałów konferencyjnych;
- finansowania studiów wyższych, studiów doktoranckich i udziału w szkołach podyplomowych;
- uzupełniania zasobów bibliotecznych i muzealnych;
- zakupu wyposażenia o charakterze dydaktycznym i osobistego sprzętu komputerowego;
- działalności o charakterze popularyzatorskim i popularnonaukowym.

Wnioski do programu SUBIN można składać w dowolnym terminie.

Informacje o subwencjach interwencyjnych - na stronie internetowej FNP oraz u koordynatora programu, p. Tadeusza Pacholika, tel. 845 95 10, e-mail: tadeusz.pacholik@fnp.org.pl

Eksploratorium Integracji Europejskiej (nauka, postęp techniczny i innowacje)

Biorąc pod uwagę wyzwania stojące przed polskim sektorem nauki i postępu technicznego, związane ze zbliżającym się członkostwem w Unii Europejskiej i przygotowaniem Polski do działania w "Europejskiej Przestrzeni Badawczej", Fundacja ustanowiła w 2001 r. program Eksploratorium Integracji Europejskiej. Jest to kontynuacja zaangażowania Fundacji w tematykę europejską, które w latach 1993-2000 polegało na zarządzaniu programami Phare (najpierw SCI-TECH, a następnie SCI-TECH II), służącymi reformom polskiego sektora nauki.

Realizację programu Eksploratorium, finansowanego przez FNP, powierzono Centrum Badań Przedsiębiorczości i Zarządzania PAN w Warszawie. Kierownikiem programu jest dr hab. Tadeusz Żółtowski.

Zadania Eksploratorium Integracji Europejskiej to:

- prowadzenie prac studialnych nad procesem integracji europejskiej, a w szczególności nad dostosowywaniem instytucjonalnym oraz wspomaganiem finansowym sektorów nauki, postępu technologicznego i innowacji, a także nad optymalnym wykorzystaniem Funduszy Strukturalnych dla wsparcia tych sektorów;
- opracowywanie na rzecz instytucji zewnętrznych analiz, ekspertyz i badań porównawczych w dziedzinie polityki naukowej, postępu technologicznego i innowacji z punktu widzenia procesów integracji;
- archiwizowanie i udostępnianie materiałów programów Phare SCI-TECH oraz prowadzenie dokumentacji i archiwizacji procesu integracji europejskiej sektora nauki, postępu technologicznego i innowacji.

Informacji o programie udziela sekretariat Eksploratorium: tel./fax: (22) 620 25 80, e-mail: eie@cimpan.pl. Adres: Centrum Badań Przedsiębiorczości i Zarządzania PAN, 00-901 Warszawa, Pl. Defilad 1, PKiN, VII p.

Inne wieloletnie inicjatywy fundacji

- W roku 2002 Fundacja będzie nadal w ramach programu WYDAWNICTWA dofinansowywała koszty wydania kolejnych zeszytów *Polskiego Słownika Biograficznego, Słownika polszczyzny XVI w.* i *Katalogu zabytków sztuki w Polsce,* a od 2000 r. także serii *Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej*.
- W 2002 r. zorganizowana zostanie kolejna, siódma już konferencja z cyklu "Fundacji dyskusje o nauce", poświęconego istotnym problemom nurtującym środowisko naukowe. Podobnie jak w latach ubiegłych, będzie to kameralne spotkanie, na które Fundacja zaprasza imiennie grono wybitnych uczonych, zaś materiały z konferencji publikowane są w serii wydawniczej *Fundacji dyskusje o nauce*. Temat konferencji zostanie określony na początku roku.
- Ponadto FNP wraz z niemiecką fundacją Deutsche Forschungsgemeinschaft organizuje w 2002 r. dwudniową konferencję poświęconą możliwościom utworzenia polsko-niemieckich studiów doktoranckich, tzw. International Graduiertenkollegs.

Adres Fundacji na rzecz Nauki Polskiej:02-548 WARSZAWA, ul. Grażyny 11, tel.: (22) 845 95 01, fax: (22) 845 95 05, e-mail: fnp@fnp.org.pl; fnp@fnp.org.pl

Obszerne informacje o działalności Fundacji i jej aktualnych programach znajdują się na stronie internetowej pod adresem: **http://www.fnp.org.pl**

Wydział Elektrotechniki i Automatyki

■ Na początku grudnia ub. roku odbyło się XV Beskidzkie Seminarium Elektryków (BSE), zorganizowane przez prof. **Krzysztofa Kluszczyńskiego** z Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej oraz Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej Oddział w Gliwicach. Miejscem obrad tym razem nie było już schronisko studenckie w Istebnej-Pietraszonce, lecz miejsce bardziej cywilizowane – Dom Pracy Twórczej w Istebnej-Buczku. Pogoda była przepięknie zimowa, co dla uczestników było dodatkową atrakcją. Z naszej Uczelni w seminarium uczestniczyli: prof. **Marian Łukaniszyn**, dr **Rafał Wróbel** i dr **Jadwiga Krych**. Istotną cechą BSE, wyróżniającą je z innych „elektrycznych" seminariów jest różnorodność tematyki prezentowanych referatów. Zaproszone wykłady omawiały m. in.: *analizę pracy silników tarczowych prądu stałego* (prof. Marian Łukaniszyn, dr Rafał Wróbel i mgr **Mariusz Jagieła**), *kształtowanie właściwości fizycznych dielektromagnetyków Nd – Fe – B* (dr Barbara Ślusarek z Instytutu Tele- i Radiotechnicznego w Warszawie), *metody komputerowej synchronizacji prądnic* (prof. Andrzej Grono z Politechniki Gdańskiej), *budynek inteligentny* (prof. Jerzy Mikulik z Politechniki Krakowskiej), *nową konstrukcję silnika reluktancyjnego do wózków* (prof. Zbigniew Goryca z Politechniki Radomskiej), *zakłócenia pracy elektrostymulatorów serca* (mgr Anna Pławiak-Mowna i prof. Andrzej Krawczyk z Instytutu Elektrotechniki w Warszawie), *mikroprocesorowy lokalizator zwarć w liniach niskich napięć* (dr Zbigniew Wysocki z Politechniki Śląskiej), *zastosowanie nowych półprzewodnikowych przyrządów mocy w kolejowych trakcyjnych układach napędowych* (dr Stefan Januszewicz z Instytutu Elektrotechniki w Warszawie).W programie seminarium ujęta została także sesja językowa; prof. Kazimierz Jaracz z Akademii Pedagogicznej w Krakowie omówił *usterki językowo-logiczne w edukacji elektrotechnicznej,* a prof. Włodzimierz Janke z Politechniki Koszalińskiej – *język publikacji*. Bardzo interesujące było wystąpienie Mai Dudy (studentki historii na Uniwersytecie Wrocławskim) i prof. Andrzeja Krawczyka o Michale Faradayu. Wielką, choć pozamerytoryczną atrakcją była podróż saniami zaprzężonymi w konia po okolicznych leśnych krętych i stromych drogach. Wszyscy tradycyjnie zostaliśmy obdarowani akwafortami Tadeusza M. Siary z Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach.

Z żalem żegnaliśmy piękne, białe Beskidy, obiecując sobie spotkać się za rok.

■ Zarząd Główny PTETiS spotkał się na zebraniu 21 grudnia ubiegłego roku w Politechnice Warszawskiej. Uczestniczył w nim prof. **Jerzy Hickiewicz** – członek Zarządu Głównego i dr Jadwiga Krych w charakterze przedstawiciela środowiska opolskiego. Minutą ciszy uczczono pamięć zmarłych niedawno honorowych członków: prof. Andrzeja Kordyckiego z Politechniki Wrocławskiej i prof. **Antoniego Plamitzera**. Tzw. część oficjalna była bardzo pracowita. Przedstawię ją w punktach.

- Sprawozdanie finansowe (prof. A. Bytnar).
- Sprawozdanie z działalności merytorycznej PTETiS w roku 2001 (dr W. Kałat).
- Zaproszenie na *I Krajową Konferencję Elektroników* 10 – 12 czerwca 2002 r. w Kołobrzegu (prof. W. Janke).
- Informacja o planach utworzenia Sekcji Bydgoskiej w Oddziale Gdańskim (prof. R. Borowski).
- Informacja o planach utworzenia Sekcji Radomskiej w Oddziale Warszawskim.
- Przyjęcie prof. Yoshiyuki z Kioto na członka zagranicznego (prof. A. Krawczyk).
- Sprawozdanie oddziałów z działalności w roku 2001.
- Sprawy organizacyjne wyjazdowego zebrania Zarządu Głównego połączonego z seminarium *Wybrane Zagadnienia Elektrotechniki i Elektroniki* 27 – 29 maja br. w Częstochowie i Złotym Potoku.

Na zakończenie, mniej oficjalnie składano sobie nawzajem życzenia pomyślności, nie tylko w sprawach zawodowych, w nowym roku.

Jadwiga Krych

XII Opolskie Dni Elektryki

Najbliższe XII Opolskie Dni Elektryki odbędą się w dniach 11 i 12 marca 2002 roku. Patronat nad nimi objęli JM Rektor Politechniki Opolskiej prof. dr hab. inż. **Piotr Wach** i Prezes Zakładu Energetycznego OPOLE SA dr inż. **Waldemar Skomudek**. Stroną organizacyjną zajmują się Stowarzyszenie Elektryków Polskich – Oddział Opolski i Politechnika Opolska – Wydział Elektrotechniki i Automatyki.

Pierwszy dzień odbywających się w auli Politechniki Opolskiej XII ODE będzie dotyczył oferty edukacyjnej Wydziału Elektrotechniki i Automatyki. W tym dniu wygłoszony zostanie przez prof. dra hab. inż. **Leszka Borzemskiego** (Politechnika Wrocławska, Politechnika Opolska) wykład „Internet w zastosowaniach praktycznych", omówiona zostanie przez prof. dra hab. inż. **Ryszarda Rojka** (dziekana Wydziału Elektrotechniki i Automatyki PO) „Oferta edukacyjna Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Opolskiej i aktualne możliwości studiowania na czterech kierunkach" oraz podana zostanie przez dra inż. **Ryszarda Beniaka** (prezesa Koła SEP nr 17 przy Politechnice Opolskiej) informacja o Konkursie Dydaktycznych i Użytkowych Programów Komputerowych. Ponadto wystąpią laureaci Konkursu Prac Dyplomowych studentów Politechniki Opolskiej i laureaci Konkursu Prac Dyplomowych uczniów Technikum Elektrycznego w Opolu. W godzinach popołudniowych przewidziana jest prezentacja firmy aTEL ELECTRONICS.

Drugi dzień dotyczyć będzie zagadnień technicznych związanych z szeroko rozumianą elektryką oraz z problemami dostępu do Internetu. Między innymi odbędzie się prelekcja mgra inż. **Leszka Kosiorka** (dyrektora ds. dystrybucji Zakładu Energetycznego Opole) dotycząca dostępu do Internetu za pomocą sieci energetycznej.

W czasie trwania XII ODE Wydział Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Opolskiej organizuje Dni Otwarte Wydziału, w czasie których odbędzie się zwiedzanie laboratoriów.

■ Przed wjazdem przed budynek WEiA został założony system zapór parkingowych blokujących wjazd. Zapory będą obsługiwane przez portiera oraz automatyczne piloty, które moż-

na nabyć w cenie ok. 80,00 zł/szt. Osoby nie dysponujące pilotem będą mogły wjechać na parking wydzielony – w miarę wolnych miejsc, po zgłoszeniu przez „domofon" znajdujący się przed zaporą po stronie kierowcy.

■ Rada WEiA poparła wniosek prof. **Zdzisława Kabzy** dotyczący wyrażenia zgody na podjęcie współpracy w zakresie komputerowego systemu zarządzania pomiędzy IFS Industrial and Financial Systems Poland a Politechniką Opolską (użytkownikiem).

Wydział Mechaniczny

■ Korzystając z możliwości jakie stwarza powstanie Miejskiej Telewizji Opole zachęcam pracowników i studentów do przekazywania ważniejszych informacji z życia wydziału. Decyzja o wyborze informacji leży w gestii dziekana Wydziału Mechanicznego. Aktualne wydarzenia publikowane będą nieodpłatnie, choć istnieje również możliwość zamieszczania materiałów płatnych.

■ Skorzystanie z oferty MTO może przyczynić się do lepszej promocji Uczelni i Wydziału na terenie Opola i Opolszczyzny.

■ Zarząd Główny SIMP, Sekcja Spawalnicza przyznał dr. inż. **Andrzejowi Nowakowi,** MEDAL imienia inż. Stanisława Olszewskiego za osiągnięcia w rozwoju spawalnictwa. Wręczenia medalu dokonano 24 października 2001r., podczas Krajowej Konferencji Spawalniczej w Katowicach (na zdjęciu po lewej). Gratulujemy!

■ 30 września 2001r. zakończono realizację międzynarodowego projektu w ramach grantu Leonardo da Vinci pod nazwą *Doskonalenie współpracy pomiędzy uczelniami a lokalnymi przedsiębiorstwami w dziedzinie przekazywania wiedzy o nowoczesnych technologiach*. W projekcie brała udział Politechnika Opolska, University of Nottingham (Wielka Brytania), University Blaise Pascal, Montlucon (Francja) oraz Fabryka Maszyn i Urządzeń FAMAK SA w Kluczborku.

W ramach projektu wsparto tworzenie nowej specjalności studiów zaocznych na Wydziale Mechanicznym - *komputerowe wspomaganie konstrukcji i badania maszyn* poprzez wspólne z partnerami opracowanie planu studiów oraz przygotowanie materiałów dydaktycznych; zorganizowano konferencję *Problemy rozwoju maszyn roboczych* w Zakopanem oraz dwa intensywne kursy dla środowiska naukowego i przedstawicieli przemysłu: *Letnią Szkołę Mechaniki Pękania* w Pokrzywnej oraz kurs *Metody elementów skończonych i brzegowych* w Nottingham.

Głównymi celami projektu była promocja szkolenia zawodowego, prezentacja aktualnych trendów rozwojowych, zawiązanie bliższej współpracy z lokalnymi przedsiębiorstwami w celu ułatwienia transferu technologii i aplikacji wybranych rozwiązań, oraz poszerzanie kwalifikacji pracowników naukowych i przedstawicieli przemysłu poprzez udział w międzynarodowych szkoleniach i lokalnych seminariach organizowanych przez Katedrę Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn.

Realizacja projektu trwała około półtora roku, w tym czasie pracownicy Katedry Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn opracowali szereg materiałów dydaktycznych dla nowej specjalności studiów zaocznych:

- 2 skrypty (*Niezawodność maszyn* prof. E. Machy i *Metodologia projektowania – wybrane problemy inżynierii projektowania* prof. M. Partyki),
- notatki autoryzowane do przedmiotów: *Wybrane techniki pomiarowe* oraz *Napęd hydrauliczny* opracowane przez prof. G. Gasiaka i dr. J. Marynowskiego,
- 48 instrukcji do zajęć laboratoryjnych opracowanych przez dr. H. Achtelika, dr. J. Grzelaka, dr. C. Lachowicza, dr. T. Łagodę, dr. C. Pazołę, mgr. G. Garbacza, mgr. R. Pawliczka, mgr. D. Rozumka, mgr. A. Niesłonego, mgr. A. Karolczuka, mgr. Z. Marciniaka.

Dodatkowo doposażono laboratorium komputerowe Katedry Mechaniki o najnowsze wersje oprogramowania wspomagającego projektowanie (AutoCAD) oraz symulację i obliczenia numeryczne (Matlab/Simulink). Wynikiem zorganizowanych konferencji i szkoleń są m.in.: materiały konferencyjne, zbiór wykładów wygłoszonych w czasie *Letniej Szkoły Mechaniki Pękania* oraz notatki autorskie z kursów w Wielkiej Brytanii. Większość opracowanych materiałów została przetłumaczona na język angielski; zostały one pozytywnie zaopiniowane przez partnerów z Europy Zachodniej oraz partnera z przemysłu - FAMAK SA.

■ W dniach 11–13 grudnia 2001r. w Komorni Lhotka odbywało się XVI Międzynarodowe Sympozjum *Metody oceny struktury oraz własności materiałów i wyrobów,* organizowane przez: Vysoká Škola Báňská –TU Ostrava, Vysoké Učeni Technické – Brno, Politechnikę Opolską oraz Politechnikę Częstochowską. W obradach udział wzięło 90 osób, na sym-

pozjum zakwalifikowano 52 referaty recenzowane przez członków Komitetu Naukowego, które prezentowane były w sesjach plenarnych (25 referatów) oraz jako postery.

Prace zostały wydrukowane jako artykuły w Zeszytach Naukowych Politechniki Opolskiej (Nr 279/2001 z.72). Oto tytuły niektórych z nich: *Korozni odolnost oxidickych vrstev titanu* – **Lasek S., Król S., Hubackova J.**, *Badanie odporności na zużycie ścierne natlenionego powierzchniowo tytanu* – **Hepner M., Zalisz Z., Król S.**, *Zastosowanie pokryć spektroselektywnych w produkcji szyb zespolonych* –**Andrzejewski D.,** *Coupled model of the heat transfer and segregation process in domain of casting* – **Mochnacki B., Prażmowski M.,** *Lutowanie miękkie aluminium* – **Pocica A., Nowak A.,** *Hartowanie żeliwa szarego* – Pocica A., Nowak A.**, Ptackova M.,** *Struktura aktywowanych elektrod wolframowych* – **Bański R.,** Pocica A., Nowak A.**,** *Stan i perspektywy zastosowania technologii kształtowania plastycznego materiałów porowatych w przemyśle samochodowym* **- Grosman F., Rosiak M.**

Jedna z sesji plenarnych połączona była z 70. rocznicą urodzin profesora **Karla Stranskeho** z VUT Brno.

■ W Gliwicach, Krakowie i Zakopanem w dniach 9–13 grudnia 2001 r. odbyła się 10. Jubileuszowa Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Achievements in Mechanical and Materials Engineering AMME'2001* organizowana przez Komitet Nauki o Materiałach Polskiej Akademii Nauk i Instytut Materiałów Inżynierskich i Biomedycznych Politechniki Śląskiej w Gliwicach. W znakomitym gronie członków Komitetu Programowego Konferencji AMME'2001, któremu przewodniczył prof. dr hab. inż. **Leszek A. Dobrzański**, zasiadał także dr hab. inż. **Stanisław Król,** Prof. PO . W konferencji wzięło udział około 120 uczestników z 32 krajów Ameryki Północnej, Ameryki Południowej, Azji i Europy. Podczas siedmiu sesji naukowych wygłoszono ogółem 90 referatów. Oficjalnym językiem konferencji był język angielski.

W konferencji uczestniczył dr inż. **Zbigniew Zalisz**, który w imieniu współautorów wygłosił referat; S. Król, L. Ptaček, Z. Zalisz, M. Hepner, - *Friction and wear properties of titanium and oxidised titanium in dry sliding against hardened AISI 1045 steel*. W referacie przedstawiono wybrane wyniki badań realizowanych w ramach projektu badawczego KBN nr Pb-1128/T08/2001/20 (grantu), którego kierownikiem jest prof. **Stanisław Król**. W sesji plakatowej prezentowany był także referat; S. Król, - *Liquid erosion of aluminium brass CuZn21Al2*.

Konferencji AMME'2001 towarzyszyła 7. Krajowa Konferencja Naukowo-Techniczna *Contemporary Acievements in Materials' Science CAMS'2001* oraz szereg oficjalnych ceremonii, warsztatów, spotkań i prezentacji. Program konferencji obejmował także wydarzenia o charakterze towarzyskim, w tym szczególnie interesujące dla licznych gości zagranicznych:

- zwiedzanie historycznej kopalni rud srebra w Tarnowskich Górach,
- koncert muzyki baroku i renesansu oraz zwiedzanie Zamku Królewskiego na Wawelu
- spacer Szlakiem Królewskim w Krakowie i zakupy pamiątkowe w Sukiennicach.

W ocenie końcowej Konferencji AMME'2001 mówcy podkreślali jej wysoki poziom merytoryczny i organizacyjny oraz znaczenie w integrowaniu międzynarodowych wysiłków twórczych.

■ 13 grudnia 2001r. w auli Politechniki Opolskiej odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów absolwentom Wydziału Mechanicznego, którą zaszczycili swoją obecnością JM Rektor, prorektor ds. studenckich, dziekani wydziałów PO oraz zaproszeni goście. Rozesłano ok. 190 zaproszeń do wszystkich absolwentów, w uroczystości wzięło udział ok. 70 absolwentów. Uroczystości w sposób bardzo profesjonalny a jednocześnie ciepły i sympatyczny, prowadziła dr **Krystyna Słodczyk**. Miłym akcentem części nieoficjalnej był toast za pomyślność młodych magistrów inżynierów oraz pamiątkowe fotografie.

■ Politechnika Opolska będzie uczestniczyć w działaniach badawczo-wdrożeniowych trzech fabryk metanolu przetwarzających wierzbę norweską.

Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego wraz z Krajowym Konsorcjum *Bioenergia na rzecz rozwoju wsi* Polskiej Akademii Nauk oraz z Regionalnym Centrum Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich zorganizował w dniach 13-14 grudnia 2001 roku w Krajowym Centrum Szkolenia Agrarnego w Starym Polu (między Elblągiem a Malborkiem) ogólnokrajową naradę na temat efektywnego zagospodarowania nieużytków rolnych dla celów energetycznych. W obradach uczestniczyło 137 specjalistów z całego kraju.

Politechnikę Opolską reprezentował Pan prof. **Włodzimierz Kotowski**, który wygłosił referat plenarny pt. *Synteza metanolu w systemach gazyfikacji biomasy*.

Największe nieużytki rolne na terenach Żuław, wokół kopalni węgla brunatnego przy elektrowni Bełchatów oraz wokół kombinatu miedziowego w Głogowie będą obsadzone wierzbą norweską, którą charakteryzuje 14-krotnie większy, roczny przyrost biomasy od otaczających nas lasów! Na tych gigantycznych plantacjach wierzby norweskiej będą wybudowane nowoczesne fabryki metanolu. Nasza Uczelnia jest jedynym ośrodkiem naukowo-badawczo-wdrożeniowym, której specjaliści uczestniczyli w projektowaniu, budowie i rozruchu sześciu fabryk metanolu w Polsce i w Jugosławii. Nam teraz powierzono organizację tych ogromnych przedsięwzięć inwestycyjnych, gdyż rolnicy nie dysponują w tej dziedzinie niezbędną grupą fachowców.

Odpowiednie podkłady bazowe dla opracowania biznesplanów wspólnie z Biurem Projektów LURGI-BIPRONAFT w Krakowie są już opracowywane Wydziale Mechanicznym w Katedrze Techniki Cieplnej i Aparatury Przemysłowej.

Studium Języków Obcych

■ W dniach 21–23 września 2001, w Warszawie odbyła się X Międzynarodowa Konferencja Stowarzyszenia Nauczycieli Języka Angielskiego jako języka obcego (IATEFL), w której wzięły udział mgr **Anna Micek** i mgr **Kinga Pietrzykowska-Mróz** starsi wykładowcy w SJO.

Tematem obrad były problemy i metody związane z nauczaniem języka angielskiego na różnych poziomach. Jako zaproszeni goście zagraniczni i polscy wystąpili autorzy podręczników szeroko wykorzystywanych w nauczaniu (również na wyższych uczelniach), między innymi **Michael Swan**, **Alan Maley**, **David Evans**, **George Śliwa**, **Hugh Dellar**, prof. **Jan Rusiecki**, **Anna Sikorzyńska**, **Hanna Mrozowska**, **Grzegorz Śpiewak**.

Konferencja połączona była z wyborem nowych władz Stowarzyszenia Nauczycieli Języka Angielskiego na kolejną kadencję. Jubileusz uczczono wielką galą z udziałem przedstawicieli wydawnictwa Pearsons Education w Polsce (główny sponsor imprezy), a całość została uwieńczona występem gwiazdy polskiej piosenki Maryli Rodowicz.

■ W Podkarpackim Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Czudcu koło Rzeszowa, w dniach 27-29 września 2001 odbyła się konferencja językowa zorganizowana przez Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Politechniki Rzeszowskiej na temat specyfiki nauczania języków obcych na lektoratach w szkołach wyższych. W konferencji tej wzięli udział nauczyciele akademiccy: starsi wykładowcy i wykładowcy Studium Języków Obcych Politechniki Opolskiej - mgr **Władysława Hepner**, mgr **Anna Micek**, mgr **Kinga Pietrzykowska-Mróz** oraz mgr **Bartosz Poluszyński** (autor niniejszej relacji).

Uroczystego otwarcia dokonał JM Rektor Politechniki Rzeszowskiej prof. **Tadeusz Markowski**. W konferencji uczestniczyło ponad 100 nauczycieli języków obcych ze szkół wyższych całej Polski, zarówno z sektora państwowego, jak i prywatnego. Ogółem wygłoszono 14 referatów, z których część została przeprowadzona w specjalistycznych sekcjach językowych dla anglistów, germanistów, romanistów i rusycystów. Wykłady i zajęcia praktyczne dotyczyły rozmaitych zagadnień związanych ze specyfiką nauczania języków obcych w formie lektoratów w szkolnictwie wyższym.

W trakcie warsztatów przedstawiono szereg aspektów związanych z nauczaniem języka ogólnego i specyfiką nauczania języka fachowego. Uczestników konferencji zapoznano również z wynikami podjętych prób unifikacji i certyfikacji poziomów znajomości języków obcych w polskich uczelniach. Dodatkowo omawiano zagadnienia autonomii, personalizacji i samooceny lektoratów języków obcych przez studentów oraz techniki „wciągania" studentów w **aktywne** uczestnictwo w procesie dydaktycznym poprzez **samodzielną** pracę nad rozwojem języka obcego.

Podczas konferencji największe światowe wydawnictwa publikujące materiały do nauczania języków obcych - Longman (Pearson Education), Oxford University Press i Cambridge University Press - przedstawiły swoją najnowszą ofertę, w tym najnowocześniejsze publikacje w pełni wykorzystujące techniki multimedialne i nieograniczone możliwości Internetu.

Na zakończenie wszyscy uczestnicy zostali zaproszeni do zwiedzenia zamku w Łańcucie i symboliczną lampkę szampana w Wielkiej Sali Balowej. W drodze powrotnej do domu łatwiej było zgodzić się z myślą przewodnią jednego z warsztatów, że *Uczenie jest jak rozniecanie ognia, a nie nalewanie do pustego wiadra* (…) (Konfucjusz, 551-479 p.n.e. - chiński filozof i myśliciel społeczno-polityczny).

■ W Studium Języków Obcych odbył się (24 listopada br.) pierwszy etap III Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Angielskiego Wyższych Uczelni Technicznych, który obejmował pisemne eliminacje wewnątrzuczelniane. Najliczniej wzięli w nich udział studenci Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji. Decyzją organizatora, SJO Politechniki Poznańskiej, do drugiego etapu zakwalifikowani zostali następujący studenci naszej Uczelni: **Małgorzata Pęcak** (IV z i m), **Joanna Hałajko** (IV z i m) – opiekun mgr **A. Baczyńska** oraz **Sylwia Wiśniewska** (II z i m) – opiekun mgr **M. Szumny**.

Drugi etap odbędzie się na terenie Politechniki Poznańskiej w dniach 10 i 11 maja 2002 roku. Będzie się on składał zarówno z części pisemnej, jak i ustnej. Na finalistów czekają atrakcyjne nagrody, w tym wakacyjny kurs językowy w Wielkiej Brytanii. Życzymy powodzenia naszym reprezentantom i liczymy na wsparcie finansowe ich pobytu w Poznaniu ze strony władz Uczelni.

Bartosz Poluszyński

Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii

Kongres Niemieckiego Stowarzyszenia Rehabilitacji Neurologicznej w Düsseldorfie

W dniach 22-24 listopada roku 2001 w Düsseldorfie odbywał się w doroczny Kongres Niemieckiego Stowarzyszenia Rehabilitacji Neurologicznej (Jahrestagung der Deutschen Gesellschaft fűr Neurologische Rehabilitation) Neuro-Reha 2001, w którym uczestniczył prof. **Józef Opara** z Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii. Obrady toczyły się w Centrum Kongresowym Dűsseldorf (CCD) mieszczącym się na terenach targowych. Kongres ten był jedną z wielu imprez towarzyszących wielkiej wystawie sprzętu medycznego „MEDICA 2001". W konferencji wzięło udział 406 uczestników z dziesięciu krajów: Niemiec, Polski, Austrii, Szwajcarii, Izraela, Szwecji, Holandii, Belgii, Kanady i Włoch. Do Niemieckiego Towarzystwa Rehabilitacji Neurologicznej (Deutsche Gesellschaft für Neurologische Rehabilitation – DGNR) należy ponad 300 członków, konferencje naukowe odbywają się co roku i zazwyczaj stoją na wysokim poziomie. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego Kongresu Neuro-Reha 2001 był docent A. Thilmann z Essen.

Podczas kongresu wygłoszono 72 referaty, przedstawiono 38 posterów. Odbyło się także 12 płatnych kursów. Sesje zgromadzono w trzech blokach tematycznych : I. *Sen i rehabilitacja neurologiczna,* II. *Plastyczność i regeneracja*, III. *Ekonomia lecznictwa*. Sesje główne dotyczyły neurologicznych podstaw rehabilitacji, rehabilitacji w paraplegii, rehabilitacji po udarach

mózgu, neurourologii, rehabilitacji ambulatoryjnej, rehabilitacji po zabiegach neurochirurgicznych. Szczególnie interesująca i stojąca na wysokim poziomie była sesja podczas której przedstawiono najnowsze doniesienia na temat możliwości regeneracji układu nerwowego. Prof. J. Opara wraz z dr. **Rycerskim** z GCR „Repty" przedstawił plakat z doniesieniem zatytułowanym: RETURN TO THE GAINFUL JOB BY PATIENTS SUFFERING FROM LUMBAR DISCOPATHY AFTER REHABILITATION WITHIN THE FRAMEWORK OF THE INSURANCE PREVENTION PROGRAM.

Wśród kursów należy wymienić zastosowanie bieżni ruchomej w rehabilitacji, rehabilitację zaburzeń połykania, motorykę ręki, bezpieczeństwo w ruchu drogowym, zastosowanie toksyny botulinowej, rehabilitację neuropsychologiczną, ewidencję wyników rehabilitacji.

Warte podkreślenia jest to, iż podczas kursów lektorzy zwracali szczególną uwagę na aspekty praktyczne.

Józef Opara, prof. w Zakładzie Klinicznych Podstaw Fizjoterapii WWFiF

Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji

■ W środę 12 grudnia 2001 r. w budynku WZiIP przy ulicy Waryńskiego 4 odbyło się tradycyjne już spotkanie opłatkowe pracowników naszego wydziału. W sali nr 16 stanął udekorowany „stół wigilijny", a kolędy wprowadziły nas w świąteczny nastrój. Spotkanie zaszczycili swą obecnością zaproszeni goście: prorektor ds. nauki - prof. **Jerzy Skubis,** prorektor ds. organizacyjnych - dr **Zygmunt Kasperski**, dyrektor Instytutu Matematyki, Fizyki i Chemii - prof. **Stefan Szymura**, kwestor - mgr **Barbara Hetmańska** oraz dyrektor administracyjny - mgr **Leon Prucnal**. W oficjalnym przemówieniu dziekan WZiIP dr **Agata Zagórowska** przekazała serdeczne życzenia świąteczno-noworoczne, a następnie uczestnicy spotkania przystąpili do składania sobie życzeń, łamiąc się tradycyjnym opłatkiem.

■ W dniach 14–16 stycznia br. w Zakopanem odbyła się V Konferencja „KOMPUTEROWO ZINTEGROWANE ZARZĄDZANIE – SPOTKANIE NAUKI Z PRAKTYKĄ", współorganizowana przez Katedrę Inżynierii Produkcji WZiIP. Honorowym Przewodniczącym jest JM Rektor Politechniki Opolskiej prof. dr hab. inż. **Piotr Wach**. Komitet Programowy współtworzą: prof. Zbigniew Banaszak, prof. Józef Bendkowski, prof. Mariusz Bratnicki, prof. Edward Chlebus, prof. Witold Chmielarz, prof. Ireneusz Durlik, prof. Józef Gawlik, prof. Józef Grabowski, prof. Zdzisław Jasiński, prof. Zdzisław Kabza, prof. Jan Kaźmierczak, prof. Jerzy Kisielnicki, prof. Ryszard Knosala (przewodniczący), prof. Tadeusz Krupa, prof. Eugeniusz Krzemień, prof. Marek Lisiecki, prof. Zbigniew Martyniak, prof. Józef Matuszek, prof. Joanicjusz Nazarko, prof. Marian Partyka, prof. Jarosław Plichta, prof. Ryszard Rojek, prof. Tadeusz Sęk, prof. Alicja Sosnowska, prof.. Henryk Sroka, prof. Jan Stachowicz, prof. Jan Szadkowski, prof. Antoni Świć, prof. Andrzj Tubielewicz, prof. Zenobia Weiss, prof. Zofia Wilimowska, prof. Mirosław Zaborowski, prof. Jerzy Zieliński oraz prof. Kazimierz Zimniewicz. Tematyka obrad została podzielona na 11 bloków:

1. Komputerowe wspomaganie oceny i podejmowania decyzji
2. Sztuczna inteligencja w procesie zarządzania
3. Techniki wirtualne w organizacji i zarządzaniu przedsiębiorstwem
4. Technologie informatyczne w zarządzaniu przedsiębiorstwem
5. Metody i techniki komputerowe w logistyce
6. Systemy zarządzania ochroną środowiska
7. Zarządzanie jakością wspomagane komputerowo
8. Optymalizacja w harmonogramowaniu produkcji
9. Modelowanie i symulacja komputerowa procesów produkcyjnych
10. Komputerowe systemy zarządzania produkcją, eksploatacją i remontem
11. Informatyka w zarządzaniu instytucjami publicznymi

Pierwszy wśród równych

Stowarzyszenie Primus inter Pares informuje o kolejnej edycji konkursu na najlepszego studenta szkół wyższych Primus inter pares.

W założeniu organizatorów jest to konkurs ponad podziałami dlatego równe szanse mają w nim osoby studiujące dziennie, wieczorowo i zaocznie, na uczelniach prywatnych i państwowych. Kryteria takie same dla wszystkich znajdują się w regulaminie konkursu dostępnym w Dziale Kształcenia.

Kandydatów do konkursu mogą zgłaszać:
- Władze uczelni lub każdy nauczyciel akademicki
- Samorząd studencki
- stowarzyszenia zrzeszenia, fundacje
- koła nukowe
- każdy student, który zauważy wyróżniającego się innego studenta
- każdy student może sam się zgłosić do konkursu.

Konkurs przebiega w etapach: uczelnianym, środowiskowym i ogólnopolskim.

Zgłoszenia do konkursu Primus inter pares składać można do Działu Kształcenia PO lub na adres organizatora: Stowarzyszenia Primus inter Pares, Krakowskie Przedmieście 24, pok. 18, 00-927 Warszawa.

Harmonogram konkursu przewiduje :
- zgłaszanie kandydatów do konkursu – do 1 marca
- posiedzenie uczelnianych komisji konkursowych – do 5 kwietnia
- eliminacje środowiskowe – do 20 maja
- eliminacje ogólnopolskie – maj/czerwiec

Mikołajkowy Turniej Siatkówki

Tradycyjnie już od paru lat na Politechnice Opolskiej odbywa się Turniej Mikołajkowy. Tym razem odbył się w dniach od 3 do 5 grudnia 2001 w sali Politechniki Opolskiej przy ul. Luboszyckiej.

Uczestniczą w nim drużyny siatkarskie kobiet z opolskich uczelni oraz szkół średnich.

Turniej ten cieszy się dużym powodzeniem zarówno wśród zawodniczek jak i kibiców. W tym roku po raz kolejny wygrał zespół IV roku *wychowania fizycznego* prezentując świetną formę i doskonałą technikę gry.

Ponadto zawodniczki sekcji KU AZS brały także udział w meczach Dolnośląskiej Ligi Międzyuczelnianej Piłki Siatkowej Kobiet.

Dotychczas grały w nim uczelnie z Wrocławia i Jeleniej Góry, a w tym roku akademickim dołączył również zespół Politechniki Opolskiej. Zawodniczki trenują przed Mistrzostwami Politechnik, które odbędą się w maju w Krakowie. Jak dotychczas odnoszą same sukcesy. Rozegrały dwa mecze z Akademią Rolniczą i z Akademią Ekonomiczną, które oczywiście wygrały (z Akademią Rolniczą 3:0, a z Akademią Ekonomiczną 3:1).

Kolejne mecze odbędą się w styczniu, miejmy nadzieję, że zawodniczki nas nie zawiodą i również będą mogły pochwalić się zwycięstwami.

Dla przypomnienia – sekcja piłki siatkowej działa przy KU AZS Politechniki Opolskiej. Opiekunem sekcji jest mgr **Bożena Banek**, a kierownikiem **Dorota Borzucka**. Zajęcia w ramach sekcji odbywają się co 2 tygodnie. Zapraszamy!

xx

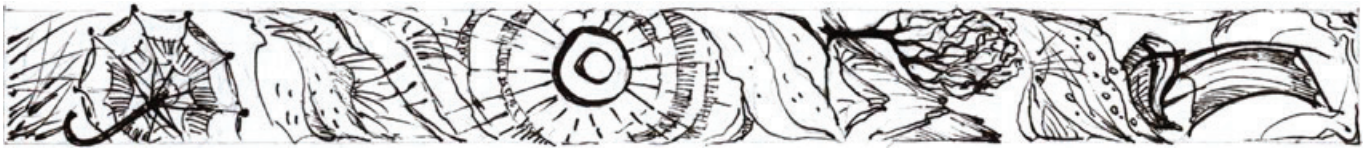

Wybory do Zarządu Krajowego NZS

W Dąbkach, w województwie zachodniopomorskim w dniach 14–16.grudnia 2001 roku, obradował Krajowy Zjazd Delegatów Niezależnego Zrzeszenia Studentów. Naszą uczelnię reprezentował **Sebastian Bodzenta**, student IV roku *elektrotechniki*. W tajnym głosowaniu wybrany został nowy skład Zarządu Krajowego, a tworzą go:
- przewodniczący – **Mariusz Wiśniewski,** student Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu
- wiceprzewodniczący ds. finansowych – **Artur Michalski**, student Politechniki Częstochowskiej
- wiceprzewodniczący – **Łukasz Zbonikowski**, student Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
- sekretarz generalny – **Artur Cieśliński**, student Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie
- członkowie ZK – **Sebastian Bodzenta**, student Politechniki Opolskiej i **Piotr Trojanowicz**, student Politechniki Białostockiej

Zarząd Krajowy NZS zebrał się na swoim pierwszym posiedzeniu 20 grudnia 2001, podczas którego rozdzielono obo-

NIEZALEŻNE ZRZESZENIE STUDENTÓW

NZS

POLITECHNIKA OPOLSKA

wiązki. Nasz przedstawiciel Sebastian Bodzenta pełni funkcję koordynatora Młodzieżowego Centrum Integracji Europejskiej. Kolejne posiedzenie ZK odbyło się 10 stycznia 2002 i od tej pory spotkania te będą odbywać się co dwa tygodnie.

Pierwszą sprawą, którą chcą się zająć nowe władze, jest zaplanowane na luty zbieranie podpisów pod ustawą obywatelską dotyczącą przywrócenia zniesionych przez rząd ulg dla studentów na PKP.

Spotkania NZS PO odbywają się w każdą środę o godz. 20^{00} w sali telewizyjnej DS *Zaścianek*. Wszystkich zainteresowanych serdecznie zapraszamy.

Anka

Marian Ciepaj

Drugi jeździec Apokalipsy (cz. II)

„Z dymem pożarów, z kurzem krwi bratniej,
Do Ciebie Panie, bije ten głos.
Skarga to straszna, krzyk to ostatni,
Od takich modłów bieleje włos."

Kornel Ujejski

„Żadna myśl nie może sięgnąć poza myśl współczesną, i niepodobna ani odgadnąć, ani przepowiedzieć, ile jeszcze pokoleń ludzkich będzie musiało znosić wojnę, zniszczenie, niepewność i nędzę, zanim świt wielkiego pokoju, do którego, jak się zdaje, zmierza cała historia, pokoju w sercu i pokoju w świecie zakończy noc naszego bezcelowego i marnotrawnego bytu".

Herbert George Wells, „Historia świata"

„Wojny są patologią historii, jakkolwiek dotąd ściśle z nią związaną […] przynoszą wiele cierpień człowiekowi, zarazem zaś oznaczają jego klęskę, świadczą o tym, że spraw ludzi obchodzących nie udało się rozwiązać metodami pokojowymi, bez ludzkich cierpień i przemocy"- pisał wybitny polski historyk Jerzy Topolski. Spójrzmy więc na zagadnienie wojny od strony historycznej, w szczególności na zagadnienie I wojny światowej.

Adam Mickiewicz w jednym ze swych najznakomitszych utworów zatytułowanym „Księgi pielgrzymstwa polskiego" modlił się: „O wojnę powszechną za wolność ludów, prosimy Cię Panie". Dla poety celem była wolność, środkiem była wojna. O wolności, a raczej o jej braku polski pisarz Wacław Gąsiorowski w swoim dziele „Królobójcy" pisał: „Gdzie miliony trwają w patriarchalnej pokorze, gdzie zasiada, zresztą niezmiernie dobry, skromny – batiuszka […] Tak, to Rosja […] Kto nie oglądał tych tysięcy mużyków padających na kolana na widok cara, kto nie widział tych tysięcy żołnierzy rozpłaszczonych na śniegu w oczekiwaniu carskiego błogosławieństwa […]"; natomiast pisarz rosyjski Aleksy Tołstoj w swojej trylogii „Droga przez mękę" pisząc o dylematach przed jakimi stawała inteligencja rosyjska w drodze do rewolucji posługuje się literacką metaforą o przemocy, która obwieszcza „wojnę pałacom i pokój chatom", i która z mocą huraganu „przetoczy się z krańca na kraniec niezmierzonego kraju". W literaturze europejskiej znajdujemy liczne opisy zniewolenia narodów, w tym także narodu polskiego, w okresach poprzedzających wybuch I wojny światowej. Parafrazując niektóre z nich można powiedzieć, że tym „pomnikiem ucisku, tą pieczęcią feudalizmu" wyciśniętą na czole Rosji był carat. Jeżeli ktoś z rozkazu cara znalazł się na Sybirze, wówczas wnet o nim zapominano, jego majątek podlegał rekwizycji, a on sam był za życia pogrzebany, przestawał istnieć. Stąd pisał amerykański autor John Reed w swoim dziele „Dziesięć dni które wstrząsnęły światem", że zawsze ma słuszność lud, który zrywa okowy ucisku.

I oto słowa modlitwy naszego wieszcza o wojnie powszechnej za wolność ludów napisane w 1832 r. ziściły się w niecałe sto lat później, gdy w wyniku właśnie wojny powszechnej runęły trony despotów, a dla narodu polskiego – jak pisał inny już poeta – zajaśniała wolność, niby jutrzenka, która wstąpiła na balkony wschodu.

Przypomnijmy kilka faktów. W rezultacie zaostrzania się sprzeczności polityczno-ekonomicznych między dawnymi sprzymierzeńcami i forsowania przez Niemcy, które silnie rozbudowały swój potencjał militarny, postulatów w kwestii nowego podziału świata, uformowały się przed I wojną światową dwa przeciwstawne ugrupowania państw: trójprzymierze (Niemcy, Austro-Węgry, Włochy), czyli tzw. państwa centralne i trójporozumienie, zwane Ententą (Wielka Brytania, Francja, Rosja). Bezpośrednim powodem wybuchu wojny było zabójstwo austro-węgierskiego następcy tronu arcyksięcia Franciszka Ferdynanda dokonane 28 VI 1914 w Sarajewie (Bośnia). Wojna trwała ponad cztery lata i zakończyła się klęską państw centralnych. W wojnie wzięło udział 38 państw. Zmobilizowano ok. 65 mln ludzi. Wojna pochłonęła ok. 10 mln zabitych, rannych zostało ok. 20 mln. Wojna spowodowała olbrzymie zniszczenia materialne i nieodwracalne spustoszenia moralne. Można by powiedzieć, że ziściły się słowa Apokalipsy: „I dano im władzę nad czwartą częścią ziemi, by zabijali mieczem i głodem, i morem, i przez zwierzęta ziemi". Przebieg wojny i jej tragiczne skutki wstrząsnęły światową opinią publiczną i skłoniły wiele środowisk opiniotwórczych, osoby cieszące się ogromnym autorytetem moralnym (np. Romain Rolland), filozofów i twórców w dziedzinie sztuki i literatury, ruchy społeczne do wyrażenia powszechnego protestu przeciwko wojnie i podejmowania akcji na rzecz zapewnienia pokoju (jeszcze w XIX w. powtarzano, że trzeba 50 lat pokoju, by wyleczyć się z kilku lat zwycięstw). Z drugiej jednak strony, doświadczenia wojenne lat 1914–1918 stały się znakomitym materiałem badawczym dla teoretyków i instytucji wojskowych zajmujących się teorią wojny i sztuką jej prowadzenia. Na uwagę zasługuje tu praca gen. E. Ludendorfa pt. „Wojna totalna", w której pisał, że wojna jest rzeczywistością, rzeczywistością najważniejszą w życiu narodu. „Ponieważ wojna jest najwyższym wysiłkiem narodu dla zachowania jego istnienia, polityka totalna powinna zatem już w czasie pokoju nastawić się na przygotowanie tej walki o życie narodu na wypadek wojny i wzmocnić podstawy tej walki o życie tak, aby nie załamały się w obliczu groźby wojny ani też uległy zniszczeniu na skutek działań nieprzyjaciela" – pisał E. Ludendorf. Koncepcja wojny totalnej autorstwa Ludendorfa została zaakceptowana przez ruch narodowosocjalistyczny, a z chwilą dojścia Hitlera do władzy stała się podstawą wojennej strategii Niemiec hitlerowskich wobec Polski i innych krajów europejskich.

Tymczasem, gdy w 1914 r. żołnierze francuscy uskrzydleni melodią „Marsylianki" i duchem dawnych zwycięstw francuskiego oręża szli bić się na polach Flandrii i Szampanii, szli pod Verdun i nad Marnę ufni w zwycięstwo wielkie i bliskie, któż mógł przypuszczać, że przez długie miesiące przyjdzie im zaznawać dramatu morderczej wojny pozycyjnej, leżąc i umierając w błocie, ranach i brudzie, złorzecząc na każdą chwilę tej przedłużającej się wojny, pozbawieni jakiejkolwiek wiary w jej sens; dopuszczając się masowych dezercji, masowo z tego powodu byli rozstrzeliwani.

Wystarczy historii. Oddajmy teraz głos mistrzom pióra, którzy o I wojnie pisali i którzy w sposób bardziej sugestyw-

ny niż historycy wieszczą prawdę tamtych dni. Dodajmy na marginesie, że historycy niekiedy piszą o tajnych naradach, których w ogóle nie było, i o tym co myśleli politycy, którzy w ogóle nie myśleli.

Niemiecki pisarz Arnold Zweig w swoim antywojennym cyklu powieściowym „Wielka wojna białych ludzi", w części zatytułowanej „Intronizacja" pisał: „Z końcem lipca miał dobiec kresu czwarty rok wojny i zacząć się jej rok ostatni. Aż do wiosny Europejczycy pełni goryczy i zawziętości, z rozpaczliwą pustką w sercach, ale z poczuciem obowiązku i zaciśniętymi zębami uprawiali proceder wzajemnego zabijania się. Strzelali do siebie przez szczeliny osłon, zakłuwali się nożami, zabijali ciosami ostrych łopat; z góry rzucali granaty ręczne do okopów, w których panowały szczury, od dołu wysadzali się w powietrze minami, opryskiwali płonącą ropą naftową, i mieli przy tym dla siebie nawzajem współczucie, nieraz koleżeństwo i szacunek, od lat już nie czując nienawiści". Natomiast o melancholijnych pieśniach i niedoli rosyjskich żołnierzy A. Zweig tak oto pisał w tomie zatytułowanym „Spór o sierżanta Griszę": „Rosjanie często śpiewali ową pieśń, którą rozbrzmiewały mury ich więzień w roku 1905, kiedy prowadzono skazanych na śmierć rewolucjonistów, o melodii tak czarująco prostej i rytmicznej, jaką stworzyć może jedynie przeorana dusza głęboko umuzykalnionego i uciskanego ludu".

Hiszpański pisarz Vicente Blasco Ibañez w swojej wielkiej trylogii poświęconej I wojnie światowej „Czterech jeźdźców Apokalipsy" tragizm swoich epickich postaci bezpośrednio wyprowadza z koszmaru toczącej się wojny, która jest od nich całkowicie niezależna, i której sensu nie próbują nawet dociekać. Pisze on: „Ludzie uważani za wyższych popychali masy do wzajemnej zagłady, by dosięgnąć ostatniego mostka, ująć za ster i nadać okrętowi ostateczny kierunek […] Nikt z nich nie mógł powiedzieć na pewno , co jest poza widzialnym horyzontem, ani gdzie kieruje się statek […] Raz po raz jedna połowa rzucała się na drugą […] I z tego zwariowanego tłumu wynurzali się smętni sofiści, by oświadczyć, że to był właśnie stan doskonały, że tak powinno być wiecznie […] Po poległych pozostanie tylko wspomnienie, które raz po raz nawiedzi jakąś starą wieśniaczkę, pędzącą krowę po drożynach Francji i każe jej szepnąć wśród westchnień: «Mój mały! […] Gdzie też pochowano mojego małego?» Żyć będzie tylko w kobiecie z ludu w żałobie, nie wiedzącej jak rozwikłać zagadkę swego bytu; w dzieciach, które idąc do szkoły w czarnych bluzkach powiedzą z zawziętością: «Gdy dorosnę pójdę bić boszów, by pomścić swego ojca» […] Cierpienia ludzi są wszędzie te same".

Niemiecki pisarz Erich Maria Remarque w swoim głęboko pacyfistycznym dziele pt. „Łuk Triumfalny" zawarł bardzo pesymistyczną refleksję na temat wojny i sensu historii ludzkiej w ogólności: „Lektura historii nie jest zbyt radosna. Dawała jedynie ponurą satysfakcję, że to, co się dzisiaj dzieje nie jest niczym nowym. Wszystko to powtarzało się już kilkanaście razy. Kłamstwo, łamanie umów, morderstwa, noce św. Bartłomieja, korupcja z chęci władzy, wieczysty łańcuch wojen – zaprawdę historia ludzkości pisana była krwią i łzami, a wśród krwawych pomników przeszłości od kilku zaledwie bił srebrny blask dobroci. Demagodzy, oszuści, ojcobójcy, mordercy własnych przyjaciół, ludzie opętani egoizmem, sfanatyzowani prorocy, którzy rozpowszechniali wiarę mieczem; wiecznie to samo i wiecznie cierpliwe ludy, podżegane nawzajem przeciwko sobie, ginące w bezsensownych rzeziach za cesarzy, religie i szaleńców – bez końca to samo".

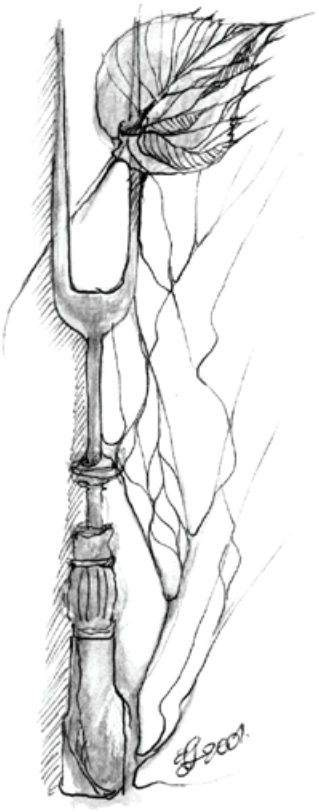

Nawet ten, kto pisał o „przesławnym laniu", czyli czeski pisarz Jarosław Hašek w swojej znakomitej, satyrycznej powieści „Przygody dobrego wojaka Szwejka podczas wojny światowej" nie był satyrykiem gdy pisał: „Żołnierze odjeżdżali teraz ponownie na front po nowe rany, kalectwo i cierpienia, aby za nie zasłużyć sobie na prosty drewniany krzyż nad grobem. Na krzyżu tym jeszcze po latach wśród smutnych równin wschodniej Galicji trzepotać będą na wietrze strzępy austriackiej czapki żołnierskiej […] zaś od czasu do czasu usiądzie na niej smutny i postarzały już kruk wspominając dawne czasy obfitych biesiad […]".

Pisarz rosyjski Aleksy Tołstoj w swojej wielkiej trylogii „Droga przez mękę" nie tylko oddaje tragizm wojny i ogromne na jej tle splątanie ludzkich losów, ale daje wyraz swojej ufności w możliwość zbudowania świata wolnego od grozy wojny, świata w którym dóbr tej ziemi starczy dla każdego. Pisał on mianowicie: „Kobiety czekały cierpliwie, a czas upływał i wyliczone kobiece lata mijały bezpłodnie i smutno. Mężowie i kochankowie, bracia i synowie […] kładli się pod pagórkami z ziemi na polach, na skraju lasów, przy drogach. I w żaden sposób nie można było usunąć wciąż nowych zmarszczek na starzejących się twarzach kobiecych […] Cierpień tych było tyle, że nie starczyłoby na nie miłosierdzia całego świata […] Na nienawiści zbudowane są państwa, nienawiść zakreśliła granicę […] ludzie tępią się wzajemnie, płyną rzeki krwi […] Opamiętajcie się, rzućcie broń, znieście granice, otwórzcie drzwi i okna życiu. Wiele jest ziemi pod zboże, łąk dla stad, stoków górskich pod winnice".

Zakończmy jednak nasze rozważania akcentem optymistycznym, sięgając do Proroctwa Izajasza (2,4), które ma następujące brzmienie: „On będzie rozjemcą pomiędzy ludami i wyda wyroki dla mnogich narodów. Wtedy swe miecze przekują na lemiesze, a włócznie na sierpy. Naród przeciw narodowi nie podniesie miecza, nie będą się więcej zaprawiać do wojny".

A dla chrześcijan proroctwo jest przepowiednią natchnioną przez Boga.

Marian Ciepaj, prawnik, politolog,
prof. w Katedrze Prawa i Administracji WZiIP

Repertuar Teatru im. Jana Kochanowskiego na luty 2002

2. (sobota), godz. 18.00 **SYTUACJE RODZINNE** Biljany Srbljanović, w reż. Marka Fiedora, Mała Scena, cena biletu – 16 zł, ulg.10 zł.; godz. 19.30 **TAJEMNICZY MR. LOVE** Karoline Leach, w reż. Bartosza Zaczykiewicza, Scena na Parterze, cena biletu - 17zł, ulg. 11zł.

3. (niedziela), godz. 18.00 **SYTUACJE RODZINNE** Biljany Srbljanović, w reż. Marka Fiedora, Mała Scena, cena biletu – 16 zł, ulg. 10 zł.; godz. 19.30 **TAJEMNICZY MR. LOVE** Karoline Leach, w reż. Bartosza Zaczykiewicza, Scena na Parterze, cena biletu - 17zł, ulg. 11zł.

6. (środa), godz. 18.00 **KOLACJA DLA GŁUPCA** Francisa Vebera, w reż. Bartosza Zaczykiewicza, Scena Mała, cena biletu – 17 zł, ulg. 11zł.

8. (piątek), godz.19.00 **KOLACJA DLA GŁUPCA** Francisa Vebera, w reż. Bartosza Zaczykiewicza, Mała Scena, cena biletu – 17 zł, ulg. 11zł.; godz. 19.00 **JESZCZE NIE JESTEM GOTOWA...** wg Agnieszki Osieckiej, spektakl muzyczny Grażyny Rogowskiej, Centrum Upowszechniania Kultury w Głuchołazach

10. (niedziela) godz.18.00 **KOLACJA DLA GŁUPCA** Francisa Vebera, w reż. Bartosza Zaczykiewicza, Mała Scena, cena biletu – 17 zł, ulg. 11zł.

13. (środa) godz.18.00 **TAJEMNICZY MR. LOVE** Karolina Leach, w reż. Bartosza Zaczykiewicza, Scena na Parterze, cena biletu – 17 zł, ulg. 11 zł.

14. (czwartek) godz. 11.00 **PINOKIO, CZYLI MUZYCZNA OPOWIEŚĆ O DOBRYM WYCHOWANIU,** wg Carla Collodiego, w reż. Cezarego Domagały, Duża Scena, cena biletu – 15 zł, ulg. 10 zł.

15. (piątek) godz.11.00 **INDYK** Sławomira Mrożka, w reż. Bartłomieja Wyszomirskiego, Mała Scena, cena biletu – 17 zł, ulg.11 zł, grupa powyżej 25 osób: cena biletu – 15 zł, ulg.10 zł.; godz.19.00 **INDYK** Sławomira Mrożka, w reż. Bartłomieja Wyszomirskiego, Mała Scena, cena biletu – 17 zł, ulg.11 zł, grupa powyżej 25 osób: cena biletu – 15 zł, ulg.10 zł.

16. (sobota) godz.19.00 **MATKA JOANNA OD ANIOŁÓW** wg Jarosława Iwaszkiewicza, w reż. Marka Fiedora, Duża Scena, cena biletu - 18 zł, ulg.12 zł, grupa powyżej 25 osób: cena biletu – 15 zł, ulg.10 zł.

17. (niedziela) godz.18.00 **INDYK** Sławomira Mrożka, w reż. Bartłomieja Wyszomirskiego, Mała Scena, cena biletu - 17 zł, ulg.11 zł, grupa powyżej 25 osób: cena biletu – 15 zł, ulg.10 zł.

19. (wtorek) godz.11.00 **INDYK** Sławomira Mrożka, w reż. Bartłomieja Wyszomirskiego, Mała Scena, cena biletu - 17 zł, ulg.11 zł, grupa powyżej 25 osób: cena biletu – 15 zł, ulg.10 zł.

20. (środa) godz.11.00 **MATKA JOANNA OD ANIOŁÓW** wg Jarosława Iwaszkiewicza, w reż. Marka Fiedora, Duża Scena, cena biletu - 18 zł, ulg. 12 zł, grupa powyżej 25 osób: cena biletu – 15 zł, ulg. 11 zł.; godz. 18.00 **INDYK** Sławomira Mrożka, w reż. Bartłomieja Wyszomirskiego, Mała Scena, cena biletu -17 zł, ulg.11 zł, grupa powyżej 25 osób: cena biletu – 15 zł, ulg.10 zł.

21. (czwartek) godz.11.00 **MATKA JOANNA OD ANIOŁÓW** wg Jarosława Iwaszkieiwcza, w reż. Marka Fiedora, Duża Scena, cena biletu - 18 zł, ulg. 12 zł, grupa powyżej 25 osób: cena biletu – 15 zł, ulg. 11 zł.

22. (piątek) godz.11.00 **KALEKA Z INISHMAAN** Martina McDonagha, w reż. Bartosza Zaczykiewicza, Mała Scena, cena biletu - 17zł, ulg. 11zł.; godz. 19.00 **JESZCZE NIE JESTEM GOTOWA**... wg Agnieszki Osieckiej, spektakl muzyczny Grażyny Rogowskiej, Scena na Parterze, cena biletu – 15zł, ulg. 10zł.

23. (sobota) godz.19.00 **MATKA JOANNA OD ANIOŁÓW** wg Jarosława Iwaszkiewicza, w reż. Marka Fiedora, Duża Scena, cena biletu – 18 zł, ulg. 12 zł, grupa powyżej 25 osób: cena biletu – 15 zł, ulg. 11 zł.

24. (niedziela) godz.18.00 **KALEKA Z INSHIMAAN** Martina McDonagha, w reż. Bartosza Zaczykiewicza, Mała Scena, cena biletu - 17zł, ulg. 11zł.

27. (środa) godz.11.00 **ANTYGONA W NOWYM JORKU** Janusza Głowackiego, w reż. Samwel Baginjan, Mała Scena, cena biletu 17 zł, ulg. 11 zł.; godz.18.00 **TAJEMNICZY MR. LOVE** Karoline Leach, w reż. Bartosza Zaczykiewicza, Scena na Parterze, cena biletu – 17zł, ulg. 11zł.

28. (czwartek) godz.11.00 **WILKI I OWCE** Aleksandra Ostrowskiego, w reż. Andrzeja Bubienia, Scena Duża, cena biletu – 17zł, ulg. 11zł.

INDYK **Sławomira Mrożka**

Znakomita komedia Mrożka na scenie w Opolu!!!

Po trzydziestu pięciu latach znów na deskach Teatru Kochanowskiego w Opolu *INDYK*, najwybitniejsza sztuka Mrożka obok *Tanga*.

Jej akcja rozgrywa się w romantyzmie, na obszarze pewnego królestwa…

Mistrzowski tekst! Parodia przenikająca dialogi, układy sytuacyjne, wręcz cały utwór! Słynne rozmowy Chłopów, które na stałe już weszły do języka polskiego, niczym dialogi z *Rejsu* Marka Piwowarskiego. Indyk to satyra, ironia, po prostu wielki żart!

Reż. **Bartłomiej Wyszomirski.** Scen. **Anna Popek**

Aktorzy: **Aleksandra Cwen, Arleta Los-Pławszewska, Małgorzata Szczerbowska, Ewa Wyszomirska, Mirosław Bednarek, Andrzej Jakubczyk, Grzegorz Minkiewicz, Maciej Namysło, Bogdan Zieliński.**

KALEKA Z INISHMAAN, **Martina McDonagha**

Sztuka młodego współczesnego dramaturga uznanego w 1996 roku przez krytyków angielskich za najlepszego pisarza roku. Jej akcja rozgrywa się w latach 30. zeszłego stulecia, na jednej z wysepek u wybrzeży Irlandii.

Znakomite obserwacje obyczajowe, duża dawka angielskiego humoru, niezwykłe typy ludzkie, tragedia ludzi zmagających się z losem na surowej ziemi. Jedna z najlepszych sztuk napisanych na świecie w latach 90.

Reż. **Bartosz Zaczykiewicz.** Scen. **Anna Popek**

Aktorzy: **Zofia Bielewicz, Arleta Los-Pławszewska, Elżbieta Piwek, Ewa Wyszomirska, Dominik Bąk, Andrzej Czernik, Andrzej Jakubczyk, Przemysław Kozłowski, Maciej Namysło.**

ANTYGONA W NOWYM JORKU **Janusza Głowackiego**

W opinii krytyków najwybitniejsze dzieło teatralne Głowackiego. Przedstawia historię trójki bezdomnych emigrantów, „mieszkających" w jednym z nowojorskich parków. Portorykanka – Anita (tytułowa Antygona), tak jak jej antyczna poprzedniczka z tragedii Sofoklesa, również z uporem dąży do pogrzebania zwłok przyjaciela, ściągając na siebie karę.

Reż. **Samwel Baginjan.** Współpraca **Mirosław Bednarek,** Scen. **Maryna Gamończyk,** Muz. **Grzegorz Guzik.**

Aktorzy: **Małgorzata Szczerbowska, Mirosław Bednarek, Maciej Namysło, Michał Świtała.**

JESZCZE NIE JESTEM GOTOWA **wg Agnieszki Osieckiej**

Spektakl muzyczny **Grażyny Rogowskiej**

Jest to spektakl, który jest połączeniem słowa i muzyki w pięknej oprawie plastycznej. Piosenki, które można usłyszeć skomponowane były dla Agnieszki Osieckiej przez wielu znanych kompozytorów, z którymi współpracowała przez lata. Spektakl ten jest niewątpliwe ucztą dla zmysłow.

SYTUACJE RODZINNE **Biljany Srbljanović**

Wszyscy bohaterowie to dzieci. Jednakże starzeją się i młodnieją wedle potrzeb opowieści; czasem też zmieniają płeć. Nie powinno to dziwić. Aktorzy – przeciwnie nie są dziećmi. To dorośli ludzie, którzy w sztuce grają dzieci, które z kolei odgrywają dorosłych. Również i to nie powinno dziwić. Sztuka Bilijany Srbljanović opowiada o czwórce dzieci z belgradzkiego blokowiska, które w czasie wojny na osiedlowym podwórku bawią się w świat dorosłych. Bawią się w rodzinę, w tytułowe sytuacje rodzinne, takie jak np. nieporozumienia między ojcem i matką. To, o czym opowiada sztuka, nie sprowadza się tylko do kalectwa psychicznego ludzi dotkniętych doświadczeniami wojennymi. Rzecz ma wymiar uniwersalny, chodzi bowiem o całkowity zanik uczuć, brak zwykłych ludzkich relacji w rodzinie. Na ich miejscu pojawia się agresja, nienawiść i zło.

Reż. **Marek Fiedor,** scen. **Jan Kozikowski,** muz. **Tomasz Hynek, Robert Siwak.**

Aktorzy: **Grażyna Misiorowska, Beata Wnęk-Malec, Grażyna Rogowska, Małgorzata Szczerbowska.**

MATKA JOANNA OD ANIOŁÓW **Jarosława Iwaszkiewicza**

Jedno z najgłośniejszych opowiadań Iwaszkiewicza. Autor sięga po temat opętania demonami zła, przenosząc go do maleńkiej prowincji na Smoleńszczyźnie. Tam, w klasztorze urszulanek władzę sprawuje Szatan. Ksiądz Suryn otrzymuje zadanie rozprawienia się z fatalną siłą. Jego religijność i szczera wiara zostaną poddane najważniejszemu z wyzwań… Czy potrafi zmierzyć się z demonami? Czy miłość do Boga uchroni go przed katastrofą?

Iwaszkiewicz opowiada historię opętania w sposób, w jaki nie zrobił tego jeszcze nikt w literaturze polskiej…

PREMIERA 26 STYCZNIA 2002!

Reż. **Marek Fiedor,** Scen. **Jan Kozikowski,** Muz. i oprac. muz. **Tomasz Hynek**

Aktorzy: **Grażyna Misiorowska, Judyta Paradzińska, Elżbieta Piwek, Grażyna Rogowska, Beata Wnęk –Malec, Dominik Bąk, Andrzej Czernik, Waldemar Kotas, Przemysław Kozłowski, Leszek Malec, Mirosław Połatyński, Michał Świtała**.

Ciąg dalszy ze strony 8

SiM z. 124 Stanisławski W.; Modelowanie i symulacja komputerowa parowników przepływowych kotłów energetycznych; 16,2; 300; 244

WM

SiM z. 121 Łagoda T.; Energetyczne modele oceny trwałości zmęczeniowej materiałów konstrukcyjnych – dodruk; 9,8; 80; 148

SiM z. 130 Ulbrich R.; Audyt energetyczny a dom energooszczędny; 9,5; 300; 108**

WWFiF

SiM z. 127 Borysiuk Z.; Psychomotoryczne i osobowościowe uwarunkowania poziomu mistrzowskiego w szermierce; 9,3; 200; 140**

WZiIP

SiM z.125 Habuda L.; Rządzący rządzeni. Totalitaryzm w stosunkach władzy w PRL; 19,0; 300, 288

IMFiCh

SiM z. 128 Owsiejenko A. Gajek M. Serebrijakow W.Z.; Formirowanije sostojanija powirchnostnowo słoja dietaliej maszin technologiczieskimi mietodami; 15,2; 150; 228

SiM z.122 Besler A. Koziarska A. Partyka M.; Wybrane zagadnienia minimalizacji funkcji Boolowskich w strukturalizacji procesów dyfuzyjnych; 150**

Zeszyty naukowe

WB

ZN 278, Budownictwo z. 45 Prace Katedry Inżynierii Materiałów Budowlanych; 6,8; 150; 102**

ZN 283, Budownictwo z. 46; 150**

WEiA

ZN 282, Informatyka z. 1; 150**

WM

ZN 265 Mechanika, z. 64 Problemy rozwoju maszyn XIV konferencja Zakopane 2001; 32,3; 210; 485

ZN 268 Mechanika Prace Katedry Mechaniki i PKM z. 66; 9,8; 150; 148

ZN 269 Mechanika z. 67 VII Summer School of Fracture Mechanics; 26; 150; 396

ZN 270 Mechanika z. 68 XX Sympozjon PKM; 31,8; 310; 476

ZN 271 Mechanika z. 69 XX Sympozjon PKM; 31,8; 310; 476

ZN 272 Mechanika z. 70 XX Sympozjon PKM; 30,8; 310; 460

ZN 279 Mechanika z.72 Metody oceny struktury oraz własności materiałów i wyrobów XVI Międzynarodowe Sympozjum Opole-Komorni Lhotko; 16; 150; 244

ZN 276 Mechanika z. 71 Prace Katedry Techniki Cieplnej i Aparatury Przemysłowej; 9,8; 150**

WWFiF

Fizjoterapia – naukowe i kliniczne aspekty Sympozjum polsko-czeskie; 4,5; 200; 66

ZN 266 Wychowanie fizyczne i fizjoterapia z. 4; 11,1; 150; 167**

WZiIP

ZN 273 Nauki społeczne z. 48; 10,1; 150; 156**

IMFiCh

ZN 275 Matematyka z. 17; 8,2; 150; 123**

ZN 277 Własność intelektualna fundamentem gospodarki konkurencyjnej z. 3 konferencja; 6,0, 300; 98

Inne

Informator Politechnika Opolska – składanka (j. ang.); 300; 2

Informator Politechnika Opolska (j. pol); 4,5; 1000; 64

Informator dla kandydatów na studia na Wydziale Budownictwa; 1,6; 350; 28

Informator dla kandydatów na studia w PO; 1,6; 3000; 44

Wykład inauguracyjny Sporek K. Bioindykacja w ocenie zagrożeń środowiska przyrodniczego Opolszczyzny; 1,6; 200; 28

Raport z badań naukowych wykonanych w ramach prac własnych i statutowych w roku 2000; 12,2; 150; 103

Aparatura naukowa i jej zastosowanie w jednostkach naukowych Politechniki Opolskiej; 6,6; 300; 112

Informator Socrates/Erasmus; 1; 250; 16

Regulamin pracy w PO; 1; 100; 24

Katalog wydawnictw Politechniki Opolskiej; 0,9; 300; 20

Wiadomości Uczelniane (10 nrów); 23,7; 10450; 260

W Oficynie wydano łącznie 45 tytułów o łącznej objętości 535,3 arkuszy wydawniczych, łącznym nakładzie 23 460 egzemplarzy.

oprac. K. Duda

* Liczby oznaczają w kolejności: objętość w arkuszach wydawniczych, nakład i liczbę stron.

** Druk ukończony w 2002 roku.

WIADOMOŚCI UCZELNIANE

5(101) styczeń 2002

Spis treści

Wywiad z... 3
Z prac Senatu 4
Z kalendarza rektorów 5
Studenci roku 2001 6
Opłatek opolskiego środowiska akademickiego 7
Mistrzowie Opolszczyzny 7
Informacja z biblioteki 8
Realizacja planu wydawniczego w roku 2001 8
Fundacja na rzecz Nauki Polskiej 9
Wieści z wydziałów 13
Studia i studenci 18
Rozważania 19
Informator kulturalny 21

WIADOMOŚCI UCZELNIANE
Miesięcznik informacyjny
Politechniki Opolskiej
Rok XI, nr 5(101), styczeń 2002 r.

Redaguje zespół:
Elżbieta Ciechocińska – grafik
Małgorzata Kalinowska – korekta
Współpracownicy wydziałowi:
Mirosława Szewczyk (WZiIP),
Jolanta Dembicka (WM),
Józefa Czabak (WB),
Jolanta Ukarma (WEiA).
Stale współpracują:
Elżbieta Czaja
Urszula Mazur
Janusz Fijak
Sławoj Dubiel, Wojciech Brzeszczak – zdjęcia
Krystyna Duda – redaktor naczelny
Waldemar Szweda – skład i łamanie

Wydano w Oficynie Wydawniczej Politechniki Opolskiej, ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole.

Druk: Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej, ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole.
Redakcja: ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole, tel. 400 62 84, e–mail: oficyna@polo.po.opole.pl

Zamówienie: 5/2002. Nakład 850 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania redakcyjnego nadesłanych tekstów.

NOWOŚCI

W Bibliotece Głównej

1. Kornak Stefan Aleksander, Rapacz Andrzej: Zarządzanie turystyką i jej podmiotami w miejscowości i regionie. – Wrocław: Wydaw. Akademii Ekonomicznej, 2001. – 228 s.

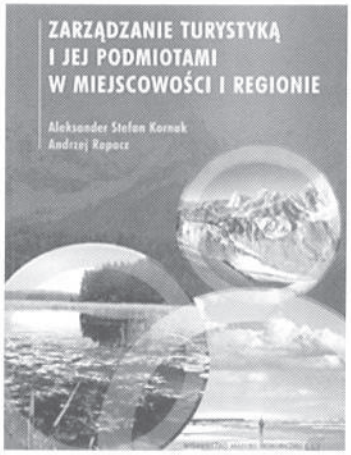

Sygnatura: F 1537 – egzemplarz dostępny w czytelni Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii.

„Podręcznik przybliża problematykę gospodarki turystycznej i mechanizmów jej funkcjonowania w gminach i regionach. Za najważniejsze uznaje się problemy regulacji tej gospodarki, a więc rynek oraz jego mechanizmy i narzędzia zarządzania. [...]

Autorzy przedstawili takie zagadnienia jak: podstawy managementu w turystyce, narzędzia zarządzania, samodzielność lokalnej i regionalnej gospodarki turystycznej, strategie tworzenia i świadczenia usług oraz udostępniania dóbr wolnych i naturalnych, podstawy zarządzania zasobami ludzkimi i finansowymi. Sporo uwagi poświęcili też problematyce jakości w turystyce, uznając, iż jest ona obok ceny podstawowym instrumentem konkurencji między podmiotami gospodarczymi oraz miejscowościami i regionami turystycznymi." [...] (Ze wstępu)

Autorzy książki ukazują również ogromne znaczenie, jakie mają dla turystyki, parametry ładu przestrzennego.

2. Zyska Bronisław: Katastrofy, awarie i zagrożenia mikrobiologiczne w przemyśle i budownictwie. – Łódź: Politechnika Łódzka, 2001. – 300 s.

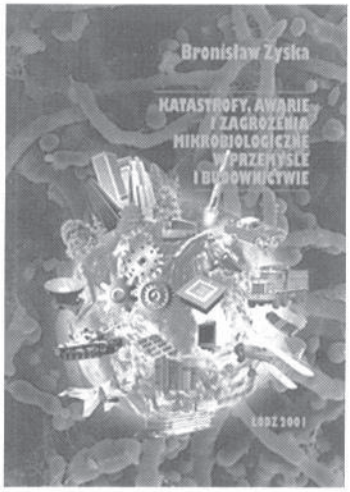

Sygnatura: B 2260 – egzemplarz dostępny w czytelni Wydziału Budownictwa; M 7112 – egzemplarz dostępny w czytelni Wydziału Mechanicznego.

„W przedstawionej monografii scharakteryzowane zostały wybrane zagrożenia, awarie i katastrofy mikrobiologiczne w przemyśle i budownictwie, opisane w piśmiennictwie krajowym i zagranicznym na przestrzeni minionych 40 lat. [...] Kolejność rozdziałów niniejszego opracowania wynika z układu przemysłów przyjętego w Europejskiej Klasyfikacji Działalności. Autor przytacza w każdym z rozdziałów dane statystyczne z lat 1995–1998, które obejmują liczbę podmiotów gospodarczych w branży oraz poziomu produkcji niektórych wyrobów. Cyfry te mają dać czytelnikowi wyobrażenie o skali zagrożeń i awarii mikrobiologicznych, jakie mogą powstać w magazynach surowców, na liniach produkcyjnych oraz w czasie magazynowania albo użytkowania danego wyrobu." (Ze wstępu)

Książka ukazuje destrukcyjną działalność drobnoustrojów w: przemyśle spożywczym, przemyśle włókienniczym, przemyśle celulozowo-papierniczym, przemyśle petrochemicznym, przemyśle chemicznym, hutnictwie i przemyśle maszynowym, elektroenergetyce, budynkach i innych dziedzinach gospodarki.

3. Wojtkun Feliks, Sołncew Jurij Porfiriewicz: Materiały specjalnego przeznaczenia. – Wyd. 2 popr. i uzupełn. – Radom: Politechnika Radomska, 2001. – 497 s.

Sygnatura: M 7122 – egzemplarz dostępny w czytelni Wydziału Mechanicznego.

„Monografia zawiera wiedzę o materiałach stosowanych w ściśle określonych, specjalnych i ekstremalnych warunkach pracy, procesach degradacji ich właściwości i niszczenia. Opisano współczesne metody sterowania strukturą i kształtowania stanu wysokiej wytrzymałości konstrukcyjnej materiałów, w tym elementy technologii kosmicznych i inżynierii powierzchni.

Omówiono materiały do pracy w warunkach aerokosmicznych, zużycia przez tarcie, korozji, promieniowania, niskich i wysokich temperatur. Opisano budowę, właściwości i zastosowanie kompozytów, ceramiki, materiałów amorficznych, nadprzewodzących, z pamięcią kształtu, ze szczególnymi właściwościami cieplnymi i sprężystymi oraz stopów o wysokiej wytrzymałości właściwej." [...] (Ze streszczenia)

Opracowały: Karina Fedynyszyn i Anna Kmiecik

Letnia wspinaczka

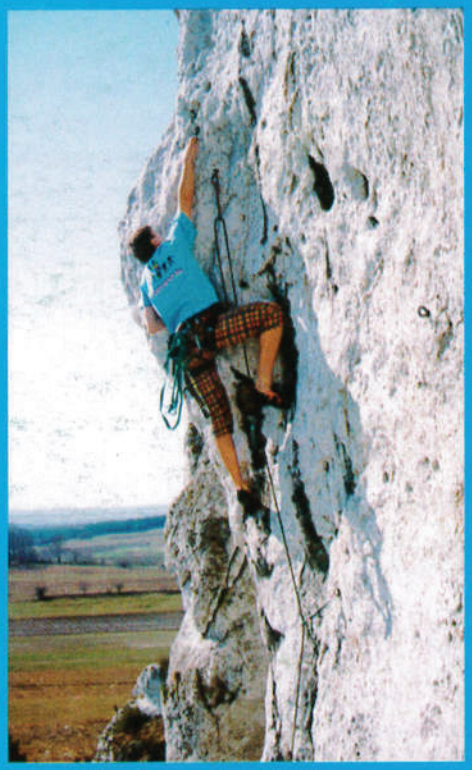

Fot. Ze zbiorów AZS